Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

NĂM THỨ MƯỜI SÁU — SỐ THỨ 3485 MỖI SỐ: 0$04 NGÀY THỨ HAI 29 và THỨ BA 30 OCTOBRE 1928

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

GIÁ MUA BÁO

	1 năm	6 tháng	3 tháng	1 tháng
Bắc-kỳ, Trung-kỳ, Ai-lao-	8$00	4$00	2$00	1$00
Nam-kỳ, Pháp-quốc và các Thuộc-địa Pháp	9.00	4.50	2.25	
Ngoại-quốc	14.00	7.00	3.50	
Các làng và các công-sở	10.00	5.00	2.50	

Ban mua báo cứ kể từ ngày 1er hoặc ngày 16 mỗi tháng.
Các ngài mua báo xin gửi trả cho tiền trước.

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
68, Rue Jules Ferry, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-DUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNGBẮCTÂNVĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

9559

PUBLICITÉ
Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.
Prix moyens, dernière page.
Une seule insertion. . . . . 0$20 le c/m
Contrat annuel
Par centimètre et par insertion. 0$18 le c/m
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
Petites annonces classées. . . . 0$10 la ligne

Cái vui-sướng về vật-chất với cái vui-sướng về tinh-thần

XIV

Nay muốn chữa cái bệnh đáng thương đáng cười của người mình và cứu cái họa rất nguy rất ác của xã-hội mình thì phải kíp làm thế nào cho trong xã-hội mình lại gây nên cái tập-thượng trọng tinh-thần mà bỉ vật-chất, cho người mình lại đều có cái tâm-lý chung bỉ những cái vui sướng về vật-chất mà trọng những cái vui sướng về tinh-thần. Than ôi! Cái sóng vật-chất đương như sấm vang, như chớp nhoáng, như gió dập như mưa dồn, hiệp cái sức mạnh muôn nỏ ngăn cản mà tràn ngập tới bờ bến mình trong từ vịnh Xiêm-la, ngoài đến vịnh Bắc-kỳ, chìm cắn cả hai mươi bảy vạn gặm vuông đất đai duyên hải, bao nhiêu tôn-giáo học-thuyết cũ của mình cũng đều bị quốn băng đi mất, bao nhiêu lễ tục luân-lý của mình cũng đều bị xiêu dạt đi mất, xô đẩy biết bao nhiêu trai lành gái tốt của mình vào trong cái bể trầm-luân người côn biển kẻ đạo-tặc người trốn chúa kẻ lộn chồng làm đủ mọi sự tàn nhẫn hại vật, hại lý thương luân, mà chưa biết còn trôi nổi đến đâu là cùng cực; đối cái thế đạo nhân-tâm biến thời như thế, còn biết lấy gì làm cột đá giữa dòng chống nổi với cuồng-lan vạn trượng mà hòng kiểu-chính cho xã-hội mình lại gây nên cái tập thượng trọng tinh-thần bỉ vật-chất, dìu-dắt cho người mình lại có cái tâm-lý chung bỉ những cái vui sướng về vật-chất, trọng những cái vui sướng về tinh-thần!

Phải, cố-nhiên là thế, ai cũng thường cau mày rơi lụy về thế, mà ai cũng cùi phàn-nàn than-thở vì thế. Song, đời nào chẳng vậy, ở đâu chẳng vậy nhân-tâm thế-đạo, cái trách-nhiệm xướng suất vẫn cốt chỉ tại người trên. Lúc trời đất mới sinh ra có loài người, mà loài người cũng là một loài trong các loài vật, cũng không thoát khỏi cái vật-tính là cái tính chỉ ham những cái vui sướng về vật-chất mà không biết những cái vui sướng về tinh-thần, vậy vì đâu mà loài người mình lại phân biệt được hẳn với các loài vật khác kia, lại biết cảm có những cái vui sướng về tinh-thần mà không quá mê những cái vui sướng về vật-chất, lại thành ra có được cái tâm-lý chung, cái tập-thượng quen bỉ vật-chất mà trọng tinh-thần? Xét ra cũng là nhờ có những bậc thanh cao ưu tú, xuất loại siêu quần, biết đem cái tấm thân cảnh-giới bụi tục, tiêu-sái thoát trần làm gương tốt cho người soi sáng, lại biết trước-thuật ra sách vở, tuyên truyền ra ngôn-luận, bàn nói thấu phát những nghĩa lý huyền diệu tinh thần, chỉ rõ cái bến mê bể khổ là những nhục-dục tham si, dắt lên cái bờ giác bể từ, là những chỗ đất vui thanh tĩnh; dần dần cái tâm lý người ta tỉnh-ngộ, cái tập-thượng người ta thành quen, chết đói chết rét mà thiên-hạ cũng lấy làm ao ước cái tiếng thanh liêm, chết chém chết đâm mà thiên-hạ cũng lấy làm thèm-thuồng cái danh tiết nghĩa, chuộng đạo đức mà am mây lều cỏ, người ta cũng coi quí hơn gác phượng lầu hồng, giữ phẩm hạnh mà áo vải quần nâu, người cũng coi đẹp hơn ngọc đeo vàng trát; cái gì kỳ-thủy cũng chỉ tự một vài đứng thánh hiền hào-kiệt, quân tử hiền-nhân đề-xướng lên, thịnh-hành trước, truyền-bá mãi, khuyên nhủ dần, một xướng trăm họa, một tiếng nghìn vang, mà rồi tâm-tính người ta cũng có thể chuyển-di, khí chất người ta cũng có thể biến hóa. Ấy từ xưa đến nay, loài người ta sở-dĩ có đạo-đức, có luân-lý, có tính nết tốt, có phong-tục hay là đều nhờ về thế cả.

Những cái hay cái tốt trước vốn không có mà gây ra cho có được, thì nay rồi bị mất. há lại chẳng vun giồng được cho đâm chồi nảy rễ, gọi tinh được cho phản phách hoàn hồn tưởng chỉ quan-hệ ở cái công lự: xướng-suất của người trên nên hay hư, hay hay giở thế nào đó mà thôi vậy. Ta cứ nghiệm xem những cái hư cái dở cũng không có cái gì tự người dưới có thể đầu-têu; sĩ-phu có ưa tôm-chát, nên cậu sốp-phơ anh bồi trọc cũng thi-thọi nơi gỗ phách cung đàn; khuê-các chuộng phấn son, nên cô giăng há chị khâu đầm cũng tha-thướt những khăn lụa giày gấm. Có một ông quan lớn thích chơi, nên ở đâu cũng có sòng bạc; có một vài cụ đàn anh thích phiện, nên trong làng đã đặc những bàn đèn; cái hư cái dở mà người trên còn có thể xướng-suất cho kẻ khác theo mình, huống là cái tốt cái hay, làm gì lại chẳng có thể xướng-suất cho kẻ khác theo mình được.

(Còn nữa)

T.

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài duyệt-báo biết rằng: tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các liệt quí ông nào mua thì gửi tiền cho, nếu không có tiền gửi theo giấy mua thì bản-quán không trả lời. Mua báo thì tính từ rằm hoặc mồng một tháng tây trở đi cho gọn.

Vô-tuyến-điện

Ngày 26 Octobre 1928

Nước Pháp

Việc viên làm báo tên là Horan

Cherbourg. — Có tin đồn rằng người làm báo Hoa kỳ tên là Horan đáp tàu ở Southampton đi Mỹ-châu.

Việc tàu ngầm Ondine bị đắm

Việc tàu ngầm tra xét đã xong. Ông đại-lý Hy-lạp ở Rotterdam đã giao cho quan sứ thần Pháp ở thành ấy một bản tờ trình, và lời cung của những người làm chứng.

Ban thượng hội-đồng của bộ hải quân ... về việc tàu đắm sẽ xét việc ấy.

Việc cứu trợ nạn-dân ở Guadeloupe

Ông nguyên lão nghị-viên Béranger đi công cán ở Guadeloupe, sau khi đảo ấy bị gió bão tháng trước đây, lúc trở về có nói ông sẽ xin cho đảo Guadeloupe được coi như các quận bị tai-nạn, và thi-hành bản luật về các sự tổn hại vì chiến-tranh.

Việc hai viên phi công Reine và Serre

Cứ như tin tức tiếp được, thì hai phi-công Reine và Serre được tha ở Villa Cisneros, đã đem ngay đến Las Palmas, để có tàu liền đi Casablanca và Âu-châu.

Nhân việc ấy, báo *Temps* có kêu ngợi việc đã hòa của Pháp và Tây-ban-nha ở Rio Del Oro [illegible] việc giao thông hàng không với Nam bộ Đại-tây-dương, và báo *Les Débats* thì thuật lại các công cuộc của nghề hàng không Pháp ở Nam bộ Mỹ-châu.

Nước Bỉ

Một việc đình công

Mấy nghìn người thợ mỏ ở triền Lalouvière đình công buổi sáng hôm qua, vì cái vấn đề tiền công. Họ chỉ đình công để biểu tình, đến ngày hôm nay lại sẽ làm việc.

Hà-lan

Một cuộc hội-nghị quốc tế

Tại cuộc hội-nghị quốc-tế thứ ba của Hồng-thập tự đã ưng chuẩn bản giao ước ngày 12 Juillet 1927 mục đích để dựng một hội liên hiệp quốc tế cứu-trợ. Hội đồng đã đồng thanh ưng chuẩn bản dự-án các điều-lệ của hội Hồng thập tự quốc tế, họp cả các hội quốc dân có chân trong hội đồng quốc-tế Hồng-thập tự, và hội liên-hiệp của các hội Hồng-thập-tự.

Nước Ý

Tại nguyên-lão nghị viện

Nguyên lão nghị-viện đã triệu tập ngày 5 novembre. Trong chương-trình có 91 bản dự án luật pháp. Trong chương-trình chú trọng nhất về việc đường sá. Về việc đường sá hiện nay đã dùng tới 17,175 người thợ.

Nước Anh

Cái vấn đề cao-su

Các hội Anh, và các hội Hà-lan điều đình với nhau mới đây về việc hạn chế cao su xuất cảng không thành công.

Nước Đức

Cái vấn đề bồi thường

Ngày mai tòa nội-các đã quyết sẽ họp để xét công việc của M. Parker Gilbert với các chánh phủ ngoại quốc.

Phi-luật-tân

Thuế nhập cảng về giống vật

Một bản dự án luật pháp định tăng thuế nhập cảng giống vật ăn thịt, và giống vật cày bừa trước có 2 dollars lên làm 8 dollars, bị những người bán lẻ rất là phản đối. Nhưng vì bọn chăn nuôi bản xứ vận động, có lẽ nghị viện ưng chuẩn bản dự án luật pháp ấy.

A R I P

Việc Trung-hoa

Ngày 23 Octobre 1928

Vấn-đề bỏ quyền lãnh sự tài-phán

Bộ ngoại giao của chính-phủ Quốc-dân có điện cho chính-phủ các nước tỏ ý dự bị bỏ quyền lãnh-sự tài-phán đi. Công-sứ đoàn đối với cái vấn-đề triệt bỏ trị ngoại pháp quyền, định đợi cuộc hội toàn-quốc đại-biểu lần thứ ba và cuộc Quốc dân hội nghị mở xong rồi sẽ dâng nạp lời đề nghị của Trung-quốc. Vì lúc ấy ... của ông Tôn-Văn, mà làm được, thì liệt cường quyết không trái ý dân Trung-quốc nữa.

Mấy tiếng súng trong khi đại-biểu hai nước Trung Nhật đang hội nghị

Đêm ngày 20 các đại-biểu hai nước Trung Nhật đang hội nghị về các vấn-đề ở nhà riêng Vương-chính-Đình, đèn bỗng tắt cả, phải thắp nến để lên trên bàn bỗng nghe ngoài cửa có mấy tiếng súng nổ. các đại biểu ngồi đó đều có dáng sợ hãi. Vệ binh lập tức chạy ra vây giữ chung quanh nhà, và phái một toán đi tầm bắt hung-thủ nhưng chưa bắt được.

Việc đón linh-cữu ông Tôn-Văn

Tôn-Khoa, Hồ-hán-Dân, Đoàn-diên-Khải, Lâm-Xâm có mở cuộc hội nghị, quyết xin chính-phủ trung-ương phái viên lên Bắc-Bình đón linh cữu ông Tôn-Văn, và xin dự định số kinh phí cùng bàn các huy chương kỷ niệm về việc an-táng ấy, xin trước tháng ba sang năm này thông-cáo cho các quan biết để dự bị việc dự vào lễ ấy.

Trần-minh-Khu đến Bắc-bình

Ngày 20 octobre Trần-minh-Khu đã đến Bắc-bình, trước khi chưa tiếp Bạch-sùng-Hy, Trần không chịu tiếp ai cả.

(Dịch báo Tàu)

Ngày 27 Octobre 1928

Việc thuế muối

Bắc-kinh. — Bản dự án về sự tổ chức việc thuế muối thiên hạ rất là phản kháng, vì trong bản dự án ấy chỉ đảm bảo có các trái khoản về số thuế muối, và không nói đến sự dùng số dư của các số thuế ấy, mà các trái khoản của Nhật thì lấy tiền dư ấy làm của đảm bảo.

Cuộc hội nghị về việc triệt binh

Bắc kinh. — Các nơi biết tin tức ở Bắc-kinh lấy làm ngờ vực về kết quả của cuộc hội nghị triệt binh, triệu tập đến Phụng-thiên để bàn việc giảm binh số xuống làm 100 nghìn người, vì hiện bây giờ quân vẫn dự bị quân nhu.

Việc điều-đình Trung Nhật

Đông kinh. — Trung-hoa và Nhật-bản điều đình với nhau đã thành-công. Tuần lễ sau sẽ ký lại bản dự án giao ước thì xong.

Quan tổng lãnh sự Yada mong rằng tuần lễ sau hồi mệnh lệnh của Đông kinh xong, thì điều đình xong việc Nam-kinh trước ngày lễ đăng-cực.

Việc giao thiệp với nước Ý

Đông-kinh. — Sứ bộ nước Ý đã báo cho chánh-phủ Nam kinh biết rằng nước Ý sẵn lòng công-nhận chánh-phủ quốc-dân, sửa sang lại các giao-ước, và dự cuộc hội nghị quan thuế.

Tàu đụng nhau

Thượng-hải. — Tàu Nhật tên là *Kitano Maru* đụng nhau với tàu chiến *Urakase* trong sông Hoàng-phố gần Thượng-hải. Chỉ tổn hại ít nhiều, không ai bị thương cả

A. R. I. P.

THẦY LANG GIẾT NGƯỜI

Có tin Thượng-hải rằng, vừa rồi, tại miền Hạp bầu, có một thầy lang, tên là Trương-Bình, tự nhiên đem thiêu một đứa bé mới đẻ, để lấy than làm vị thuốc.

Không biết thầy lang ấy sáng chế ra được vị thuốc gì mà lại phải làm một việc giết người như thế. Thầy kiếm một đứa bé mới sinh được chừng 4, 5 giờ đồng hồ, đem thiêu đi. Đứa bé khóc la rầm lên rồi chết. Hàng xóm nghe tiếng đứa bé khóc mãi ở nhà thầy lang, liền ồ sang xem, thấy sự tình như thế, liền đi trình cảnh, sở cảnh lập tức phái người lại vây khám nhà thầy lang, thì quả nhiên thấy vô số những chậu con đựng đầy máu người và cái xác đứa bé ấy đã đốt cháy.

Vậy thầy lang giết người ấy đã bị bắt từng giam để ngồi án.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 26 độ
15 giờ 29 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ		9$90
nhì,	—	9 20
ba,	-	8 20
Thóc hạng nhất,	—	5 70
Bắp ngô	-	5 60

Thời giá quốc trái :

Ngày 23 Octobre 1928

3 %	hoàn dần		77 f. 40
3 1/2 %	hoàn dần		96 f. 95
4 %	vĩnh viễn	1917	79 f. 40
4 %	»	1918	79 f. 80
5 %	»	1920	104 f. 00
5 %	hoàn dần	1920	110 f. 30
4 %		1925	118 f. 75

Ngày 24 Octobre 1928

3 %	vĩnh-viễn	66 f 40
5 %	1915-1916	95 f. 95

Giá bạc. — Kể từ ngày 29 Octobre 1928, giá bạc ở kho Nhà nước định là 12 f. 55.

Tin tàu. — Tàu *Tonkin* sang Pháp (đường Nhật) đến ngày thứ tư 31 Octobre hồi 10 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy đi Hongkong rồi chuyển sang tàu *Hakusan Maru*. Tàu này có ghé tại Naples.

Các thư từ ở Hanoi sẽ gửi xuống Haiphong chuyến xe lửa 20 giờ 4 phút tối thứ ba 30 octobre.

Hội đình chiến. — Chương-trình ngày lễ kỷ-niệm thứ 10 hội đình-chiến đã ấn-định như sau này:

Ngày 10 Novembre

18 giờ; Bắn súng đại bác,

20 giờ 45; Rước đèn họp ở cửa tòa Đốc-lý và qua các đường phố sau này: Dominé, Amiral Courbet, Francis Garnier, Général Gallieni, Laubarède, Bobillot, Paul-Bert, hàng trống hàng bông Paginier, Brière de l'Isle, Carnot, Cửa-Đông.

21 giờ; Chiếu ảnh giữa giời tại bãi cát bờ Sông và thi xe đạp trong vòng cho công chúng vào không mất tiền.

Ngày 11 Novembre

6 giờ bắn súng. Đại-bác

7 giờ 30; Khánh-thành đài kỷ-niệm Trận-vong Chiến-sĩ dựng tại nơi đất trước của cột cờ.

8 giờ 30; Điểm binh.

15 giờ 30; Thi quả lăn tại vườn nhà hát Tây.

16 giờ 30; Đá bóng thi tại bãi đất tập trận các trò chơi cho người Nam tại các công viên.

20 giờ; Thắp đèn tại các công sở vườn hoa nhà Hát và đền Ngọc-sơn.

21 giờ: Cử nhạc vườn hoa Paul-Bert.

22 giờ; Đốt bông tại hồ Hoàn-kiếm.

Ngày lễ tảo mộ Tây. — Ngày 2 Novembre này, sau khi dự lễ tại nhà thờ Hanoi hồi 8 giờ 30, thì quan Toàn quyền cùng quan Thống-sứ và các quan chức trong thành phố sẽ xuống nghĩa-địa Tây ở đường Huế đặt hoa vào chân nhà-mồ dựng để kỷ niệm những người quá cố.

Xong rồi quan Toàn-quyền sẽ đặt hoa tại dưới chân tượng quan Toàn-quyền Van Vollenhoven ở trên trại hàng hoa.

Trường Âm-nhạc. — Nhân dịp lễ *Toussaint*, trường Âm-nhạc nghỉ từ thứ năm 1er đến thứ bảy 3 novembre.

Tại tòa án Sơ-thẩm. — Trong phiên họ luật mới rồi, tòa án Sơ-thẩm đã xử những việc sau này:

Vợ chồng phải có giá thú. — Mme Trần-thị-Ngọc buôn bán ở phố chợ Hôm muốn bán nhà để lấy tiền buôn bán [illegible] chồng là M. Lê-phô-Văn không thuận bán, nên việc phải thưa tại tòa. Tòa hỏi đôi bên và chứng cớ xong, xét ra vợ chồng lấy nhau tuy đã lâu, song không có giá thú, nên bác lời thỉnh cầu của người chồng đi, cho vợ được phép bán nhà vì người đàn bà ấy đối với pháp luật vẫn còn là gái chưa chồng, vậy tài sản của vợ, vợ vẫn được quản-trị hết. Tiền lệ phí về việc kiện này người chồng phải chịu.

Việc gia tài. Mme Hou-yu là người Trung-hoa xin tòa cho bãi văn tự bán ba cái nhà mà thân phụ để lại cho. Nguyên nhà ấy lại người trong họ bán đi mà Hou-yu khai là chỉ có một mình thừa kế của thân phụ thôi. Song người tậu nhà ấy lại bán lại cho người độ tam là M. Đỗ-hữu-Kỳ. Tòa hoãn đến phiên ngày 24 novembre mới xét.

Một việc thề. — Thề đây không phải là những lễ phát thệ như mọi lần các viên chức trong ngạch tư-pháp nhận việc mà phải ra thề đâu. Thề đây là việc thề theo lối Annam!

CUỘC ĐỐ

Ai chịu khó đọc luôn mục này, trong hai tháng có thể dự một cuộc thi rất hay, có thưởng to.

Và Bản quán lại muốn tuyển mấy người đánh máy chữ, để chép lại những sách in rồi ra lối quốc-ngữ mới này.

Yungf dâuj : sæcj, huyênf, hoiz, ngaw, nængç maf danhj lên trên chüw hoæcç xuôngj yüœij chüw, thif lœw quên yâuj, chüw noç doç ra chüw kia. Viêtj theo cachj nayf không thêz naof lânw düœcç.

Nguyễn bà Đặng-đức-Cường có giạm mua một cái nhà của ông Đỗ-Thận từ ngày năm ngoái, mặc cả thành giá, sau đó dằng dằng mãi, thành ra không mua. Ông Đỗ-Thận đòi một nghìn đồng bồi thường. Trong một phiên tòa trước, bà Đặng-đức-Cường khai là không có quả-quyết mua bao giờ. Tòa không rõ bên nào nói phải, nên theo tục ta, cho bà Đặng-đức-Cường đem việc ấy đến đền Bạch-mã phố hàng Buồm mà thề. Sự thề ấy đã định vào 8 giờ sáng mồng 3 novembre này.

Ai tín. — Bản-quán tiếp được giấy báo tin buồn rằng Melle Marcelle Aviat là con gái ông Aviat chủ hãng xe ô-tô ở đường hàng Cỏ số 9. Chiều thứ hai 29 Octobre hồi 4 giờ đã đưa đám.

Bản quán có lời chia buồn với ông Aviat và quí quyến.

Tòa án Trừng-trị. — Sáng hôm nay tòa án Trừng-trị xử những việc an này:

Bội tín. — Một hôm Ng-thị-Lan tức Cả Lan mượn của người hàng xóm tên là Thị Tạịnh một đôi xuyến vàng đáng giá 60$, của thị Teo đôi hoa tai vàng, và của một người nữa, một cái quạt máy rồi biến mất, những người mất của phải đi kiện. Nay quạt với hoa tai đã trả rồi, còn đôi xuyến vàng thì làm giấy xin trả dần hiện đã trả được 30$00. Vì thế những người nguyên đơn đều rút đơn, nên tòa lượng phạt thị Lan 15 ngày tù án treo.

Lừa chủ. — Trần-văn-Quý nấu bếp cho chủ hiệu khách bán thông-phong ở phố hàng Bồ bị thua vay trước của chủ 6$ và lại nhận 20$ của chủ để đi mua thịt quay và thùng dầu lạc rồi bỏ việc trốn đi, không trả lại cho chủ. Nhưng tòa xét không đủ chứng cớ, nên tha cho Trần-văn-Quý.

Đánh lẫn nhau. — Ngày đầu tháng tây này Mmes Phạm-thị-Ngọ, Phạm-thị-Quý, làm nghề hàng bạc và Phạm-thị-Tửu, buôn bán, đều ở phố Jambert, vì chuyện tiền họ lôi thôi đến nhà Mme Phạm-thị-Nhu phố Lò-đúc, sinh sự cãi nhau, rồi hai bên đánh nhau và đi kiện lẫn nhau. Tòa phạt Phạm-thị-Ngọ, Phạm-thị-Quý và [illegible] vì xét là những người ấy đến nhà Mme Nhu gây chuyện, nên mới sảy ra sự đánh nhau ấy và tha cho Mme Lê-thị Nau được trắng án. Còn những người khác cũng bị bên kia thưa dính vào việc ấy thì được miễn nghị, vì xét vô can.

Kháng án. --- Đào-văn-Thúy làm công đi thu tiền cho hàng cơm Hôtel des Colonies ở phố hàng Trống bị thua tiền của chủ mất 10 p. 00 là tiền hàng đi thu. Ngày tháng 6 tây vừa rồi có trát đòi để xét nhưng không đến, nên tòa kết án vắng mặt phạt Đào-văn-Thúy. Nay Đào-văn-Thúy kháng án vì số tiền ấy đã chịu bồi, trả cho chủ, rồi nên tòa lượng phạt 15 ngày tù án treo.

Vô ý làm người bị thương. --- Ng-văn-Nhân là chauffeur cầm máy ô tô chở hàng khách ở đường Hanoi—Phủ lạng thương cho M. Chu-xuân-Đài bị thua vận máy cho xe đi nhanh để xe đi sát vào cái xe do Đặng đình Thanh cầm máy nên một người hành khách ở xe Đặng đình Thanh bị thương ở tay. Tòa xét ra là lỗi tại người hành khách ấy ngồi chìa tay ra ngoài đụng vào xe kia bị thương nên tha cho Nguyễn văn Nhân.

Hội-chợ Hanoi

Kính cáo rằng các gian hàng cho thuê chóng hết lắm.

Các xứ Đông-dương phần nhiều có thuê cả.

Trung-hoa Nhật-bản, Nam dương quần-đảo và các nơi lân cận xứ Viễn đông để dự cuộc Hội chợ này cả. Nay chỉ còn thừa vài gian mà thôi. Vậy quý khách nên mau mau mà thuê.

Ngài ho dư?

Vậy nên lập-tức đến hiệu Bào-chế CHASSAGNE, *Số 59, phố Paul Bert, Hanoi* **sẵn có thứ thuốc chữa khỏi tức-khắc bệnh ho, ho gió, ho lao, vân vân, của ngài.**

» **Nên xem lời cáo-bạch của bản-hiệu ở trang thứ tư, nói về thuốc SIROP SOFAL.**

Ai lấy trộm quang tuyến « Radium ». — Đêm vừa rồi, không biết tên bợm nào, vào phòng tại nhà thương Bảo-hộ ăn trộm hai ống quang tuyến « *Radium* ». Số quang tuyến ấy trị giá tới 9.000 fr.

Chắc người lạ không ai nào đi ăn trộm chất quang-tuyến như thế. Hiện đã trình sở mật-thám dò xét.

Ngạch học-chính --- M Dương-khắc-Thoan, giáo-học thí-sai tập sự ở Trinh-tiết, phủ Mỹ-đức (Hà-đông), được từ dịch:

M. Trần văn Tân giáo học hạng nhì tại trường kiêm bị ở Quốc-oai (Sơn-tây) nay xếp lại vào bực giáo-học thượng hạng hạng nhì về niên hạn thì kể từ ngày 1er juillet 1928 và về lương bổng thì kể từ ngày 1er janvier 1929.

Ngạch lục-sự. -- M. Trịnh-phượng Tường, lục-sự hạng nhất, theo như đơn xin, được thêm hạn nghỉ một năm nữa.

Trăm bó đuốc cũng bắt được một con ếch. — Ngày thứ bảy mới rồi hiệu Gô-đa sai một người làm công tên là Dương-Khôi, 44 tuổi ra ga nhận hàng cho xe về hiệu thì người này lấy mất bảy chai rượu sâm-banh và rượu mùi đem về nhà. Khi đi qua phố hàng Bông gặp một người mật-thám bắt đem về sở hỏi. Sau đến khám nhà tên Khôi ở phố nhà Thờ số 17 thì thấy nhiều đồ hàng ăn cắp của hiệu ấy từ trước như rượu mùi hàng chục chai, xì-gà, thuốc lá, quạt máy, xi-măng, mực viết, bóng đèn, đĩa, cốc, giấy v.v.

Ngày hôm nay sở Mật-thám đã giải tên Khôi ra tòa án xét hỏi.

Đàn bà ăn trộm của đàn ông. -- Ng-thị-Hậu 22 tuổi buôn bán ở Cầu-giấy bị tầm nã về tội ăn trộm 97 đồng bạc của M. Đỗ-văn-Tuấn ở phố Bắc-ninh số 14 nay đã bắt được để xét hỏi.

Đàn ông ăn trộm của đàn bà. --- Đặng-v-Giá 36 tuổi ở Phú-thụy (Bắc-ninh) ăn trộm 16 tấm dạ của Mme Phạm-thị Si ở ngõ Hà-trung nay đã phải bắt giải ra Tòa-án.

Nhân dịp lễ Toussaint nhà chiếu bóng

Hàng Quạt

Có chiếu mấy buổi ban ngày bắt đầu từ 17 h 30

Ngày thứ năm 1er Novembre 1928

MỘ TÂY CHÚC

Ngày thứ sáu 2-11-28 và ngày thứ bảy 3-11-28

HOÀNG-TỬ BỊ ĐUỔI

chia làm 5 đoan có 2 giai đóng vai chính

Trong các buổi tối về tuần lễ này:

chiếu

MỘ TÂY CHÚC

chia làm 8 đoan

phim ảnh này rất hay, rất sợ, ai trông thấy cũng phải rùng mình

BÁN RẺ:

Một cái quạt điện;

Một cái máy điện dynamo 12 [illegible] 10 ampères;

Một cái máy điện cho xe hơi chạy (démarreur) 6 volts.

Hỏi tại nhà in Trung-Bắc

[illegible] *63, phố hàng Bông*

NHÀ THƯƠNG VÀ NHÀ HỘ SINH

ĐƯỢC NHƯ Ở NHÀ

Phòng khám bệnh

QUAN ĐỐC-TỜ BLOT

65, phố Tràng-thi và 78, phố Thợ nhuộm

Giây nói số 449, Hanoi

Ở Bắc-kỳ mới có nhà này là một. Bệnh nhân, muốn chữa bệnh gì cũng được, muốn cần phải mổ-xẻ cũng được chắc chắn, muốn đỡ đẻ được cẩn thận tử tế hay là chữa các bệnh về phụ-nhân như hiếm đẻ) hài-nhi cũng được.

Thì nên đến quan Đốc-tờ Blot là thầy thuốc đã kinh-nghiệm lâu năm, lại là tay chuyên-môn khảo-cứu.

Có buồng riêng tử tế để chữa bệnh, buồng có đủ cả máy điện máy nước. Tiền thuốc và tiền thầy thuốc không phải trả vì đã tính cả vào tiền chữa bệnh và buồng rồi. Có 3 hạng Trả tiền từng ngày, hay là trả tiền chữa khoán cũng được.

Người nhà đến thăm lúc nào cũng được.

Hàng ngày quan Đốc-tờ đến thăm bệnh-nhân luôn luôn.

Lúc nào cũng có bà đỡ tốt-nghiệp có mặt ở đấy luôn.

Khám bệnh hàng ngày từ 8 giờ đến 11 giờ và từ 15 giờ đến 17 giờ — Ai muốn mời đến nhà thăm bệnh cũng được xem xét cẩn-thận.

Muốn hỏi han điều gì, xin cứ mời đến tận [illegible]

TRUNG · BẮC · HỌC · HIỆU

22, RUE LAMBLOT (PHỐ NHÀ THỜ) MÁY NÓI SỐ 150

Có các lớp từ Đồng ấu (cours Enfantin) đến Cao-đẳng (cours Supérieur).

Ngày giờ học và chương-trình theo y như các trường công. Buổi tối bao giờ cũng có lớp chuyên dạy chữ Pháp cho các học-trò thi vào làm các công sở hay vào học các trường Cao-đẳng tiểu học nhà nước.

Đã in xong lịch sang năm rồi. — Xin kính-cáo để các nhà đại công-thương cùng các tư gia gần xa biết rằng lịch sang năm của bản-quán đã in xong, vậy các ngài muốn mua buôn hay muốn đặt cho hiệu các ngài thì xin kíp đến bản-quán mà chọn trước lấy các kiểu vẽ đẹp, nếu chậm thì người ta chọn hết mất.

Sau đây bản-quán in thử ngày mồng một Tết ta sang năm ra làm mẫu để các ngài xét thì đủ biết lịch của bản-quán rõ ràng tiện lợi hơn các thứ lịch khác là thế nào:

FÉVRIER

陽二月 **10** 初十日

DIMANCHE

Ste Scolastique

Fête du nouvel ân annam.

1er jour du 1er mois de Kỷ Tị

正月小

Kiến Bính dần — Sóc Bính-tuất

初壹

Ngày Bính tuất

Hành Thổ — Sao Tinh — Trực Thành

Kị: Tu chủ — Chủng thực — Bính-tuất — Tác-táo — Ngát-khuyển

TIẾT NGUYÊN-ĐÁN

Hỷ thần và Tài-thần đều ở phương Tây Nam, Quí-thần ở Tây Bắc Xuất hành nên từng cuối giờ Tị đầu giờ Sửu mà đi đến phương Tây Bắc thì tốt lắm. Hay đi vào giờ Mão cũng tốt.

Giá lịch của bản-quán bán như sau này:

Từ 100 trở lên. . .	0$35 một
Từ 50 đến 99 . . .	0 40 »
Từ 1 đến 49 . . .	0 45 »
Tiền cước 1 quyển .	0 25 »
» 2 quyển .	0 40 »

Các ngài ở xa, muốn mua lẻ tưởng nên rủ nhau mua chung cho nhẹ tiền cước thì hơn.

Ai muốn hỏi gì, xin cứ viết thư về cho ông Quản-lý nhà in bản-quán như sau này:

M. BÙI-XUÂN-THÀNH

61-63, Rue du Colon, Hanoi.

AI MUỐN:

Lập rạp cinémas — mở cửa hàng chụp ảnh ở các tỉnh nên đến hỏi hội Indochine Films Cinémas

33, Boulevard Henri Rivière, Hanoi sẽ được hàng tốt giá hạ.

Giá tiền góp không mất lãi.

Hội này to nhất Đông-Pháp về việc mở mang chớp ảnh (cinéma) và chụp ảnh (photo).

Có đủ các thứ kiểu máy và đồ dùng làm ảnh -- làm cinéma.

Bán và cho thuê những films đại hiệu làm films Annam -- có xưởng riêng làm films và làm ảnh.

Các tỉnh to nhỏ nhiều nơi đã lập thành những rạp cinémas của hội. Ai muốn xuất vốn ít nhiều đứng làm lấy, giá góp cho hội, xin lại nói chuyện.

CÁC NHÀ DÙNG ĐỒ ẢNH NÊN BIẾT

Vì hiệu bào chế Montès, 54 phố Paul Bert, Hanoi mua nhiều, và mua được rẻ, nên hiệu ấy lại có thể bán được các chất Hyposulfite de Soude, Bisulfite de Soude, Sulfite de Soude, Hydroquinone, và tất cả các thứ dùng vào nghề ảnh theo giá rất rẻ.

Viết thư mà hỏi giá

CÔNG-TY ALFRED & Cie

60, Bd Gambetta (đường hàng Cỏ)

HANOI

Chủ-nhiệm những nhà chớp bóng:

Hanoi: Cinéma Pathé (Bờ hồ)

Cinéma Tonkinois (Hàng quạt)

Haiphong: Cinéma Gaumont

Cho thuê -- Mua -- Và bán các thứ may chớp bóng và các phim ảnh

Bán các khí-cụ thuộc về nghề chớp bóng Xưởng riêng để chữa

Tổ-chức hộ những nhà chớp bóng các tỉnh. Ai muốn biết thì công-ty tính hộ xem mất bao nhiêu vốn.

Giá thật rẻ không đâu rẻ hơn

Điện-thoại: để giữ chỗ tại Cinéma Pathé số 543

Nhà giấy: 546

KHẨN TRỌNG. -- công-ty Alfred et Cie không phải là cùng một hiệu với Công-ty Société Indochine Films et Cie.

Bệnh tả chăng? -- Trưa hôm qua hồi 1 giờ 25 một người nhà quê tên là Trần-lương-Duyên quán làng Đào-nghĩa tỉnh Nam-định qua Hanoi, bị ốm nằm ở vườn-hoa Cửa-nam thì nay đã đưa xuống nhà thương Cống-vọng vì nghe đâu xét ra có bệnh tả.

Cái dịch tự sát. -- Đêm thứ bảy hồi 10 giờ một người con trai tên là Nguyễn-văn-Đê 14 tuổi nhà ở hàng Đậu số 24 lấy thắt lưng buộc cổ vào chấn song cửa tự tử. May người nhà biết mời thầy thuốc đến chữa kịp nên cậu thiếu niên ấy không việc gì. Người ta không rõ vì lẽ gì mà cậu ấy nỡi trí như thế.

Lại chiều hôm qua hồi 3 giờ một người cu li xe tên là Trọ, 30 tuổi lấy thừng thắt cổ trên một cây đa ở trong vườn của viện bảo-tàng trường Bác-cổ đang chữa ở Đồn-thủy. Lúc người ta biết thì chết đã lâu rồi. Sở cẩm phái người khám xong đã cho khiêng vào nhà xác và trình quan Biện-lý.

Tin sau cùng

Thủy tai ở Pháp

Tin Nimes — *Vì giời mưa mãi, sông chảy lên. Nhiều nhà bị ngập, nhân dân phải tị nạn ở trên các từng gác, các đường bị nghẽn.*

Việc thủy thủ đình công ở Marseille

Bọn thủy-thủ định đến ngày thứ hai thì lại đi bể.

Sau lại có tin rằng ở Marseille lại xảy ra một sự lôi thôi. Bọn thủy thủ yêu cầu cho tất cả mọi người đình công đều được trở về làm việc cả.

A.R.I.P.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Chương-trình ngày hội Đình-chiến. — Tòa Đốc-lý đã ấn-định Chương-trình các cuộc vui ngày hội Đình-chiến như sau này:

Ngày 10 Novembre

18 giờ: Bắn súng đại-bác.

19 giờ: Thi đèn (có 100$ thưởng)

21 giờ: Rước đèn, có cả phường nhạc nhà binh giúp.

Ngày 11 Novembre

6 giờ: Bắn súng đại bác.

7 giờ: Điểm binh ở bãi Amiral Pottier, nhà rạp dựng sát vào hàng rào sát tòa Đốc-lý.

Từ 8 giờ đến 9 giờ: Làm lễ tại nhà thờ.

Từ 8 giờ đến 10 giờ: Các trò chơi vui cho người Nam, ở bãi Amiral Pottier.

9 giờ 30: Thi xe đạp cho người Tây dự Giải nhất 25$ giải nhì 15$, giải ba 10$.

Thi xe đạp cho người Nam dự. Giải nhất 20$, giải nhì 15$, giải ba 10$ giải tư 5$.

14 giờ: Thi ngựa trên trường đấu-mã đường Lạch-tray, vào xem không mất tiền.

Từ 15 giờ 30 đến 17 giờ 30: Đá bóng thi tại bãi đất lấp sông Bonnal (có 100$ thưởng).

17 giờ 30: Thi trẻ con giai gái Tây Nam từ 3 tuổi giở xuống, ở trước nhà rạp gần tòa Đốc-lý.

18 giờ: Bắn súng đại bác.

20 giờ: Thắp đèn tại vườn hoa nhà hát.

21 giờ: Đốt bông.

22 giờ: Chớp bóng giữa giời, trên bãi đất lấp sông Bonnal.

Nhảy-đầm tại phòng Nhạc-hội.

Suốt ngày hôm ấy có hát chèo trên bãi đất Sallé, cho công-chúng xem không mất tiền.

Ai làm Đốc lý Haiphong. — Quan cai-trị Klein, Đốc-lý Haiphong sắp về nghỉ chưa rõ quan trên sẽ ai thay. Trước có tin đồn rằng quan công-sứ Valetesse đòi đến thay nhưng quan cai-trị Yvon ở Pháp vừa sang và nay mai lại vài quan nữa hết hạn nghỉ thì chưa rõ ông nào lĩnh chức Đốc-lý của thành phố ta.

Hội đồng thànhphố. — Đến thứ hai 5 novembre này, hồi 9 giờ tối, hội-đồng thành-phố sẽ họp tại tòa Đốc-lý, do quan Đốc-lý chủ tọa.

Cuộc công thải của thành phố. — Ngày thứ bảy 27 vừa rồi, ban tài chính của hội-đồng thành phố đã họp tại tòa Đốc-lý, do quan Đốc-lý Klein chủ tọa để xét về vấn đề công thải của thành phố.

Việc ăn cắp xà lanh. — Sở mật thám đã lấy khẩu cung của Phạm quang Chính, 26 tuổi *chef de train*, nhà ở số 98 đường Clémenceau, can vào tội ăn cắp 200 tấm xà lanh mà bản báo đã nói trước.

Thuốc phiện lậu. — Nguyễn lễ-Thuần, 30 tuổi, bán hàng nước mắm, nhà số 23 phố Strasbourg, Bùi-bảo-Đại 37 tuổi, cũng làm nghề ấy, Hoàng Tiên 48 tuổi, nấu bếp và Bùi-thị Ả, 28 tuổi vô nghề nghiệp, nhà ở số 151 đường Bonnal, can vào tội buôn thuốc phiện lậu, vậy đều đã bị bắt giải vào sở thương chính.

PHỦ-LẠNG-THƯƠNG

Những kẻ khốn nạn. —— Hôm vừa rồi, có một người chừng 25 tuổi, không biết tên họ là gì, quê quán ở đâu, trói tay lại, rồi nhảy vào đường xe lửa, trong khi xe lửa tới nơi. Xem ra người ấy trói tay lại là cốt cho tay khỏi quẫy được, bởi vậy xe lửa nghiến đứt đôi có chết ngay.

Nghe đâu người tự tử này vì nghèo khổ quá mà phải đến nỗi thế.

VIỆC TRUNG-KỲ

HUẾ

Thầy địa-lý Tàu. — Người mình tin địa-lý bất cứ là người có học thức hay là người dốt hả thấy đều tin cả. Thầy địa-lý ta làm mười ngôi mộ may trúng được một, còn thầy địa lý Tàu thì vì họ đắc kỳ truyền theo chánh tôn thì làm trúng. Vì vậy mà ta chuộng thầy địa lý lắm.

Hiện nay ở tại dốc Bến-ngự có có một người Tàu đến thuê một cái nhà gạch, ở chung với vợ và con, tự xưng là người làm phép địa-lý có chân truyền, song cũng không thấy soi đất cho ai, những người đến rước đi soi đất thì nói rằng không đi được. Vì rằng có soi đất thì phải đi năm ba tháng mới tìm được, chớ không phải một hai tuần mà thôi. Có người đến thuê đi coi chịu mỗi ngày năm đồng bạc công mà cũng không nhận. Vậy thì chú thầy địa-lý Tàu này có phải là thầy địa-lý hay là thầy gì?

Đang buổi này có lắm cái phong trào ở ngoại quốc rất không hay đã làm cho lắm dân tộc phải vì đó mà đồ nát. Vậy mà phỏng nghe chánh-phủ Bảo-hộ đã có cấm triệt những người đem các điều hại ấy giải vào xứ sở nước Nam ta.

Nay nếu như chú thầy Tàu này có phải làm nghề địa-lý hay là làm điều gì, tưởng sở mật-thám nên xét kỹ mà cho ở hoặc bắt phải ra khỏi địa phương này, kẻo một mai có xảy ra điều gì thiệt hại thì trầm về ích cho nhân-dân lắm. Mong rằng sự này thấu đến tai quan trên thì những sự hành động của chú Khách này sẽ thấy rõ ràng.

Bệnh trạng thầy Tra-Âm. — Thầy Tra Âm là một vị hòa thượng có danh tiếng đạo đức ở Trung-kỳ. Tự lâu nay ở các khoa phạm về Phật giáo thì thầy đã đi thuyết pháp ở những đám trai đàn và đạo tràng lớn. Tưởng khắp hết những cảnh chùa ở Trung-kỳ thì chỉ có một mình thầy là tinh thông Phật-giáo hơn cả.

Vừa rồi nhân thầy đi vân-du vào Bình-định, rủi bị mắc trận mưa dông, từ đó thì thầy cảm bệnh thương hàn nặng. Mãi đến nay thầy vẫn còn đau luôn, tuy có bớt đỡ rồi lại đau, nay bệnh vẫn giữ bịnh-trạng chưa biết khi nào sẽ được thuyên đỡ.

Tại Am thầy này mỗi ngày rất nhiều người đến thăm viếng và cho cháo, song thầy từ hết chỉ đóng cửa nằm niệm phật mà thôi. Chẳng hay bệnh trạng ấy sẽ ra thế nào chớ xem bộ cũng đáng lo và đáng thương cho một kẻ chân tu bảo trọng bệnh.

Một nhà bị ma khuấy. — Nghe ta nói rằng tại đường Cụt có ông thị kia làm một cái nhà gạch để cho thuê, nhà này nguyên ông mua nhà cũ về làm lại. Nay vừa mới rồi cho thuê, người thuê nhà mới dọn đến ở được một hôm thì bị ma khuấy phá suốt đêm, nó khua đụng làm tiếng dị kỳ làm cho cả nhà kinh hãi, qua ngày mai thì ban ngày mà nó ném đá gạch đầy nhà làm cho ai nấy đều chịu phép không biết phương gì mà trị được, thế cũng phải dọn đi ở nơi khác.

Cách bốn tháng nay ở Đập-đá có nhà ông Phán quyền bị ma quấy. Nay lại nhà này cũng cách đó.

Nghe rằng nguyên nhà này bị ma phá quấy rồi mới bán đi.

X.-lai cảo

Chương trình lễ Vạn - thọ. — Đến ngày 23 tháng 9 ta tức là ngày 4 Novembre, sẽ cử hành lễ Vạn-thọ theo như chương-trình sau này: Buổi sáng ngày hôm ấy, đúng tám giờ sáng, tại điện Cần-chánh làm lễ vọng-bái. Quan Phụ-chánh Thân-thần, các vị Hoàng-thân, các quan văn võ đình thần, các ông Tôn tước và các ông Phò-mã làm lễ lạy mừng; lúc ấy có phát chín tiếng ba-pháo.

Buổi chiều, hồi 4 giờ rưỡi, trước lầu Ngọ-môn, múa tam tinh trình-tường, đánh động, đốt pháo bông. Lễ này có mời quan Khâm-sứ và các quan Tây các bà đầm.

Trong ba ngày, trước một ngày, sau một ngày và ngày chánh-nhật, trên sy-đài, các cửa thành, các nha môn, các phố xá, đều treo cờ thắp đèn.

Sẽ mở một kỳ hạch cho các viên thư ký ngoại ngạch. — Nay mai sẽ có một kỳ hạch mở cho các thư-ký ngoại ngạch hiện đương tòng sự tại các tòa Công-sứ các tỉnh, các tòa Đốc-lý các thành phố trong toàn hạt Trung-kỳ.

Những người muốn dự-thi, phải có giấy chứng chỉ sức mạnh của Thầy-thuốc, giấy nhận thiệt của quan hành chính và giấy niên canh, quán-chỉ, giấy tánh hạnh. Lại phải đủ niên-lệ để đến 55 tuổi về hưu có thể ăn hưu bổng được.

Trúng tuyển thì được bổ vào chính ngạch niên-bổng 350$00 chớ không như niên bổng những viên thư-ký có bằng Cao-đẳng tiểu-học mỗi năm 450$00.

Ngạch quan lại. — M. Trịnh-[illegible]-Thắng hàn lâm viện thị độc, hành tẩu viện Cơ-mật, tình nguyện từ chức, nay thăng Quang-lộc tự thiếu khanh, hưu trí.

M. Châu-văn-Quyền, tạm phái bộ Hộ, nay đổi đi hậu-bổ tỉnh Bình-thuận.

M. Phạm-văn-Phúng, sung Kiểm-lý đồn Ba-tơ, nay đổi sung kiểm-lý đồn Trà-bồng.

M. Hồ-đắc-Khải, tam hạng thừa-phái, lại-mục phủ Trịnh-gia, nay đổi thừa-phái tỉnh Thanh-hóa.

M. Lê - trọng - Huy, tứ hạng thừa-phái tỉnh Thanh-hóa, nay hồi hưu.

M. Bùi - xuân - Trứ, tứ hạng thừa-phái tỉnh Nghệ-an, nay bổ lại-mục phủ Tịnh-gia.

M. Đinh-văn-Phong, tứ hạng thừa-phái tỉnh Thanh-hóa, nay bổ lại-mục châu Lương-chánh.

M. Nguyễn - đơn - Quế, nhị hạng thừa-phái sung lại-mục phủ Hà-trung nay đổi thừa-phái tỉnh Thanh-hóa.

Sách cấm. — Quan Khâm-sứ mới ký mấy đạo nghị-định cấm, không được thâu-nhập, lưu-hành, phát-mại, phân-sáp và tàng-trữ trong toàn hạt Trung-kỳ, những quyển sách sau này:

1. Quyển « Tân Quốc-dân » tác-giả là ông Trần-huy-Liệu và Đào-khắc-Hưng, in tại Tam - thanh ấn-quán, 108-110, Place Maréchal Foch, Saigon-Dakao.
2. Quyển « Hai Bà Trưng », tác-giả là ông Nguyễn-an-Ninh, in tại nhà in Bảo-tồn, 36 bis, Boulevard Bonnard, Saigon.
3. Quyển « Trời thẳm đất dày » tác-giả là ông Cao-Chánh, in tại nhà in Bảo-tồn, 36 bis, Boulevard Bonnard, Saigon.
4. Quyển « Luân-lý vấn-đáp » tác-giả là ông Phan-bội-Châu, do Duy-tân thơ-xã xuất bản tại nhà in Bảo-tồn, 36 bis, Boulevard Bonnard, Saigon.
5. Quyển « Thù nhà nợ nước », tác giả là ông Dương-quang-Hiển, tập thứ I, tập thứ II. Tập thứ I in ở nhà in « Xưa-nay » Saigon; tập thứ II in ở nhà in Tân-thanh, 108-110 Place Maréchal Foch, Saigon, (Dakao).
6. Quyển « Gương Nữ Kiệt », tác-giả là Phan-thị Bạch-vân, in tại nhà in Bảo-tồn, 36 bis, Boulevard Bonnard Saigon.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

Đoản-thiên tiểu-thuyết

Nhân duyên điên đảo

(Tiếp theo)

Cô dâu giả hiệu trang điểm đã xong lên hầu mẹ chồng. Đàm thị thấy con dâu chỉ đeo hoa tai có một bên, hỏi ngay rằng:

— Sao còn một bên tai nữa, không đeo hoa.

Dưỡng-nương nói:

— Thưa bà, mợ con tai bên kia có mụn, phải dán thuốc cao, nên không đeo hoa được ạ.

Cô dâu giả mới về nhà chồng, đi đứng khép nép dịu dàng, dáng e lệ, lên hầu mẹ chồng xong, lại về phòng ngồi, tính nết im ả, bất đắc dĩ phải nói câu gì, chỉ nói nho nhỏ. Các chị em thân thích nhà chồng, đều rủ nhau vào chào cô dâu mới. Tuệ-nương vào tiếp chị dâu, đôi bên thỉnh thoảng lại trông nhau mà mủm mỉm cười thầm. Ngày hôm ấy Lưu-công lại trần thiết tiệc hoa, mời anh em bạn hữu uống rượu, âm nhạc ca vũ rất mực vui vẻ, mãi đến buổi chiều, tiệc rượu mới tan. Đêm ấy Tuệ-nương lại vào tân phòng tiếp chị dâu, đêm khuya chung bóng giăng trên sảnh vải, chén thù chén tạc ai hơn thế bẽ nặng giao đến nhời; ái ân lại có phần mặn mà hơn tối hôm qua. Từ đó trở đi trong ba ngày giời, hai người lúc nào cũng quyến luyến với nhau, chẳng mấy lúc dời ra một bước.

Đến ngày thứ ba dưỡng-nương dục Ngọc-lang xin phép Đàm-thị về nhà. Nhưng Ngọc-lang đương say đắm Tuệ-nương chẳng thiết gì về, Nói thác ra rằng ta không dám xin phép về vội. Mày về thưa với mẫu thân ta nhờ bà Trương-lục-Tẩu xin phép cho ta về mới được.

Dưỡng-nương vâng lời. về nhà bẩm với Tôn quả-phụ.

Lại nói đến Tôn quả-phụ từ khi cho con giai là Ngọc-lang đi làm dâu giả, trong lòng vẫn phấp phỏng có ý lo sợ, chỉ mong mỏi đến ngày thứ ba cho Ngọc-lang về không ngờ đợi suốt ngày suốt đêm hôm thứ ba, chẳng thấy tin tức gì về cả. Đến mãi hôm thứ bốn mới thấy dưỡng-nương về. Tôn quả-phụ vội vàng hỏi chuyện.

Dưỡng-nương kể hết chuyện chú rể đương bị bệnh nặng, cô em chú rể là nàng Tuệ-nương cùng với Ngọc-lang lễ nhà thờ, đi đến cùng vào màn ngủ, lại còn nỗi khi ăn uống, lúc đứng ngồi, cũng liền với nhau, không chịu dời ra một bước. Chuyện trò to nhỏ nói tường tận cho Tôn quả-phụ nghe.

Tôn quả-phụ cau mày dậm chân, kêu lên rằng:

Khổ lắm! việc này không khéo tiết lộ mất thôi. Mày đi gọi bà Trương-lục-Tẩu lại ngay đây, mau lên. mau lên.

Dưỡng-nương vâng lời, vội vàng đi ra, một lát rước cùng với Trương-lục-Tẩu đến lại.

Tôn quả-phụ nói:

— Bà Lục-Tẩu ơi, hôm trước tôi đã nói với bà cho con gái tôi về nhà chồng ba ngày, rồi lại cho về nhà tôi mà, sao đến tận hôm nay nó vẫn còn ở bên ấy. Nhờ bà đến nói với Lưu-công, cho con tôi về ngay bên này, để tôi khỏi phải chờ đợi.

Trương-lục-Tẩu vâng lời, cùng với dưỡng nương đến nhà họ Lưu, định xin cho cô dâu giả hiệu bây về nhà bố mẹ. Vừa gặp lúc Đàm-thị ngồi ở trong phòng Ngọc-lang nói chuyện. Trương-lục-tẩu nói với Đàm-thị rằng:

Tôn quả-phụ sai nhời sang xin ông bà bên này cho cô dâu bây về bên kia. Đợi khi nào chú rể khoẻ mạnh thật đã, bấy giờ mới cho con gái về nhà chồng vĩnh viễn.

Ngọc-lang với Tuệ-nương đương lúc luyến ái rất là mật thiết, không muốn ly biệt. nghe thấy Trương-lục-Tẩu nói như vậy, cái trong Đàm-thị không bằng lòng cho về. Ai ngờ Đàm-thị nghe Trương-lục-Tẩu nói, lấy làm trái tai, đáp ngay lại rằng:

— Bà đi làm mối đã già đời người rồi, sao còn nói những câu như thế, thật tôi không hiểu ra sao. Cổ kim lại có lý nào cô dâu chỉ về nhà chồng ba ngày lại về nhà bố mẹ không. Nếu trước đã không bằng lòng gả con thì thôi, không ai bắt buộc. Chứ nay đã về nhà tôi rồi, tức là người nhà tôi, phải ở luôn đây để tôi dạy bảo. Tôi tốn kém khó nhọc bao nhiêu mới lo cưới được con dâu. Chỉ cho ở ba ngày lại về, nói thế còn ai nghe ra. Nếu có tiếc rẻ, sao khi trước chẳng đừng gả cho xong. Bà Tôn quả-phụ cũng có con giai đó mà, về sau bà ấy cưới con dâu mới về, có bằng lòng cho con dâu chỉ ở ba ngày. lại cho ra không. Lúc nay tôi vẫn nghe nói bà ấy là người biết lễ nghĩa, sao lại gửi lời sang nói những câu như vậy?

Trương-lục-Tẩu không đáp lại sao được, cũng không dám đem lời nói ấy về nói cho Tôn quả-phụ biết.

Dưỡng-nương sợ có người vào phòng thì biết rõ chuyện hai người, nên cứ cắm cổ đứng giữ ở cửa phòng không dám về nhà nữa.

Lại nói đến cậu Lưu-Phác từ khi cưới vợ về, chưa làm lễ thành hôn, nghe tiếng trống đánh pháo nổ đổ mồ hôi ra nhiều, bệnh tình đã dần dần giảm bớt, thấy nói vợ mới cưới về, nhan sắc khá lắm, trong tâm hoan hỉ bệnh tình càng ngày càng nhẹ, sáng hôm rồi đã gượng ngồi dậy trải đầu rửa mặt được, định vào thăm phòng thê vợ mới cưới. Đàm-thị lo rằng bệnh con mới bớt. đi đứng khó nhọc, rồi sai Liễu-Loan dìu lấy cánh tay Lưu-Phác cố đi cho vững, Còn mình thì đi sau, đi dần dần đến cửa tân phòng. Dưỡng-nương ngồi ở cửa buồng thấy Lưu-Phác đến, nói to lên rằng: cậu cả đã vào. Bấy giờ Ngọc-lang đương cầm tay Tuệ-nương cười bỡn. nghe thấy có tiếng người vào, vội buông tay ra mà đứng dậy. Lưu-Phác đẩy cửa vào phòng. Tuệ nương nói:

— Hôm nay anh cả đã khỏi rồi mừng quá. Nhưng người mới yếu đã, lấy nên không khoan thai thận, chớ nên gượng dậy mà thêm mệt nhọc.

(Còn nữa) Thạch-Bằng dịch thuật

Cái án Cao-đài

XI

Khổng tử và đạo Cao dài

Ta đã biết học-thuyết của Khổng-Tử rất là chuyên trọng vào mặt xã-hội, dạy người ta đã sanh ra đời, là phải giúp đời cho hết sức, cho nên đối với những hạng nào thấy thời thế suy vi mà ngã lòng thối chí, ẩn tánh mai danh là ngài ghét lắm. Cái thời thế của ngài sanh ra hồi đó, có nhiều hạng chán đời như Trường-Thư, Kiệt-Nịch, Tiếp-Dư, Trượng-Nhơn v.. v.. đối với bọn ấy, ngài cũng biết lượng cho cái chí thú của họ, song tới cách hành-vi của họ, thì ngài không thành. Ngài muốn rằng dầu cho thời thế suy vi đến thế nào xã hội điên đảo đến thế nào đi nữa, làm người thì ai cũng phải hết sức cứu vớt lại mới là phải, chớ chỉ biết than dài thở vắn, co đầu thụt cổ, sạch mình với cỏ cây, trốn thân trong rừng núi, mà tự cho thế là cao thượng, thì không phải là trọn đạo làm người.

Bởi vậy, Bá-Di, Thúc-Tề nhịn đói ở núi Thú-dương, và Lỗ-trọng-Liên trốn ra Đông-hải, ngài bình phẩm họ mà chỉ nói rằng: «Ta khác với bọn đó, ta thế nào cũng được», tỏ ý ra rằng thời thế nào ngài cũng không quên nhân quần xã hội.

Đời của ngài sinh ra, loạn-li nghiêng ngửa như thế, mà ngài vẫn băn-khoăn tất tả, đi hết nước này sang nước kia, có khi nhịn đói vẫn tươi cười, có khi gần bị giết cũng không sợ, chỉ đem cái chí của mình để làm việc cho xã hội mà thôi: Ngài đã từng nói: «*Nếu ai biết dùng ta, một năm mà thôi cũng đủ. Dùng ta ba năm thì tất nên việc lớn*» Ngài lo lắng cho xã-hội đến nỗi có khi «phát phẫn mà quên ăn, gặp vui mà quên lo, chẳng biết cái già sồng sộ nó đi tới». Ông Tử-Lộ là học trò ngài, có lần ngủ đỗ tại một chỗ kia, người ta hỏi ở đâu tới. Tử lộ nói từ nhà họ Khổng, thì người kia nói: «Có phải là cái người biết rằng thời thế làm không được mà vẫn hăm hở làm đó u? Ô! Biết rằng thời thế làm không được mà vẫn hăm hở làm, đủ thấy rõ Khổng-tử là một nhà chí-sĩ cả đời sốt sắng với xã-hội là bao nhiêu!

Trong bài trên tôi đã nói tôn-chỉ của đạo Cao-đài trọng cái quan-niệm thần-bí về đời người và vũ-trụ, là theo phái đạo-giáo Phái đạo-giáo tức là phái trốn đời. Đã là phái trốn đời, ấy là trái với đạo Khổng-tử.

Chắc có nhiều bạn theo Cao-đài, cãi lại với tôi rằng: «Không, tuy chúng tôi tu-hành luyện đạo, song không phải là chán đời và bỏ việc đời đâu». Phải, tôi cũng không nói là các ông chán đời và bỏ việc đời nếu các ông chán đời thì đã chẳng bày ra nền đạo «*Tạp-hóa*» để lại dụng lòng mê-tín của thiên hạ; còn như cái nghĩa việc đời của các ông là mấy vườn Cao-su, mấy mẫu ruộng đất, mấy tòa lâu đài, mấy chiếc xe hơi, là sự sung sướng riêng cho các ông mặt to tai lớn trong đạo nhờ đạo mà thôi, nào thấy việc gì khác. Đến như việc hưng vong của xã-hội thì các ông đem mấy tiếng ý trời, mạng trời ra mà nói, vì tin ở lời đức Cao-đài dạy rằng: «*Các con đừng lo làm chi cho mệt đã có vạn quốc lo dùm cho ta*» Than ôi! Cả đời nước hư, vận nước túng, cả 20 triệu con nhà Hồng-Lạc đều phấn-đấu, còn là ít thay, thế mà đức Cao-đài lại dạy chờ vạn-quốc lo giùm, thì chờ đến bao giờ? Và vạn-quốc nào đó? Lo thay, mới có 70 vạn người của đức Cao-đài là tin theo lời thánh ngôn đó, nếu một mai mà tràn lan ra khắp thì người mình tiêu mất cả chí tiến-thủ còn gì!

Cái thuyết như vậy đó đức Khổng-tử kêu là cái «tà thuyết»

Đồng thời với ngài có Lão-tử, Dương-Chu chỉ có hào phá-hoại, có Trường-Thư, Kiệt-Nịch chỉ cổ-động chán đời ngài cho là cái tà thuyết làm rối loạn cả lòng tín-ngưỡng và chí tiến-thủ của người ta, cho nên ngài hết sức phản đối và xướng lên cái thuyết «*chánh danh*» Ngài nói: «*Danh không chánh thì lời nói không thuận lời nói không thuận, thì công việc không thành, việc không thành thì lễ nhạc không sửa sang, lễ nhạc không sửa sang thì hình phạt không công bình phạt không công thì dân không biết đâu mà nương dựa*».

Thế nào là *chánh danh*?

Ngài cho rằng muôn việc ở đời từ tư tưởng cho tới hành sự phải định cái danh trước hết, danh tức là cái gốc để cho người ta noi đó mà công nhận điều phải, trái, gian, ngay. Nói rõ theo tiếng khoa học đời này, là làm một việc gì, trước hết phải có cái danh nghĩa cho chính đáng nguyên lý cho vững vàng, thì lời nói mới có người tin, mà việc mới nên việc được Ta nên biết cái thuyết «*chánh danh*» là một điều cốt yếu trong nền Khổng học. tư tưởng và học thuật của nước Tàu trong mấy nghìn năm, đều chịu ảnh hưởng sâu xa lắm Ngày nay, người ta thường nói làm việc phải trọng «danh nghĩa» cũng là bởi đó.

Thử hỏi đạo Cao-đài lập ra như thế có gì là chánh danh không? Mỗi ông giáo chủ có một cái lập thuyết trương phản nhau, mà đem thờ lộn xộn cả vào như thế, khiến cho người theo đạo rối loạn cả tâm trí, không biết thế nào là phải, vậy là trong nền đạo, không có danh nghĩa gì cho chính đáng, nguyên lý cho vững vàng chẳng phải là trái với cái chủ nghĩa «*chánh danh*» của Khổng-tử lắm sao?

Rồi ta sẽ nói cái quan-niệm quỉ-thần của Khổng-tử thì càng thấy rõ là tôn chỉ của đạo Cao-đài trái với Khổng-giáo nhiều lắm.

C. L. B.

TAXÉOL ROGIER

Thuốc chuyên-môn rất mạnh để trị bệnh lậu. Trị các bệnh như Gonnorrhée. — Cystite. — Catarrhe vésical rất hiệu. — Là một thứ thuốc mới các ông thầy thuốc ở thuộc-địa đều khuyên dùng thuốc ấy.

Giá một lọ: 1$00

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ

L. BLANÇ

31, phố Paul-Bert, Hanoi

3003

Le PARFUM des HUMANITES

(SỬ-KÝ THANH-HOA)

Soạn-giả: E. VAYRAC

Dịch-giả. NGUYỄN-VĂN-VĨNH

Vừa chữ Tây và chữ Quốc-ngữ đối nhau, giá mỗi quyển. . . . 2$00

Chữ Tây riêng hoặc chữ Quốc-ngữ riêng, giá mỗi quyển 1.00

Ở các tỉnh, xin đính thêm tiền cước gửi Recommandé: 0$30 thứ 2$00 và 0$20 thứ 1$00

BÁN TẠI BẢN-QUÁN

ĐÃ XUẤT BẢN TOÀN BỘ 21 QUYỂN:

«NHỮNG KẺ KHỐN NẠN»

(LES MISÉRABLES)

Của ông: Victor Hugo

Nguyễn-văn-Vĩnh, dịch-thuật

VĂN PHÁP VÀ VĂN QUỐC-NGỮ ĐỐI NHAU

Phần thứ nhất:	*5 quyển, giá:*	2$40
— *hai:*	*4 quyển, giá:*	2.05
— *ba:*	*3 quyển, giá:*	1.85
— *tư:*	*5 quyển, giá:*	2.55
— *năm:*	*4 quyển, giá:*	2.25
Cộng:	*21 quyển, giá:*	11.10

Giá bán toàn bộ 21 quyển: Mười đồng (10$00)

Tiền cước gửi Recommandé, mỗi quyển. 0.20

— *cả 21 quyển làm hai gói.* 1.50

Bán tại Bản-quán

La Pensée de l'Occident

(BIBLIOTHÈQUE DE TRADUCTIONS)

« Âu-Tây tư tưởng »

(Dịch-văn thư-xã)

NHỮNG TRUYỆN ĐÃ IN XONG RỒI:

1 — Ba Người Ngự Lâm Pháo Thủ
toàn bộ, 18 quyển nhỏ, mỗi quyển: 0$05
hoặc đóng làm 6 quyển lớn có bìa, toàn bộ: 1.00

2 — Tê lê-mạc phiêu lưu ký
toàn bộ, 10 quyển nhỏ, mỗi quyển: 0.05
hoặc đóng làm 2 quyển lớn có bìa, toàn bộ: 0.60

3 — Lịch-sử ông Paul-Bert
có ba quyển nhỏ, mỗi quyển: 0.05
hoặc đóng làm 1 quyển lớn có bìa, toàn bộ: 0.15

3 — Qui-li-ve du-ký
có ba quyển nhỏ, mỗi quyển. 0.05
hoặc đóng làm 1 quyển lớn có bìa. toàn bộ: 0.15

TIỀN CƯỚC GỬI RECOMMANDÉ:

1 bộ Ba Người Ngự Lâm Pháo Thủ.	0$30
1 bộ Tê-lê-mạc phiêu lưu ký.	0.20
3 quyển Lịch-sử ông Paul-Bert	0.13
1 bộ Qui li-ve du ký.	0.13
Cả bốn thứ gửi làm một gói.	0.45

Mỗi tháng xuất-bản hai quyển nhỏ, mỗi quyển số ít là 64 trang giá mỗi quyển 0$05. Các ngài ở xa muốn ủy bản-xã gửi dần sách, xuất bản quyển nào gửi quyển ấy, thì xin cứ gửi cho 1$00 hay là 2$00 trước; khi nào tính tiền sách và tiền cước gần hết, bản-xã sẽ có thư báo trước để các ngài lại gửi thêm tiền lấy sách liên tiếp mà xem.

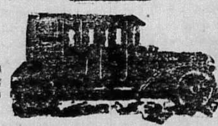
MỚI ĐỔI GIỜ LẠI

ĐƯỜNG SANG LÀO

CÔNG-TY PHẠM-VĂN-PHI

Có các đường chạy thơ ở phía bắc Trung-kỳ

LƯỢT ĐI: Bắt đầu từ Đông-hà chạy sáng thứ tư tới Savannakhet kịp tàu đi Vientiane.

LƯỢT VỀ: Thứ hai ở Savannakhet về, mỗi tuần lễ một kỳ.

Mỗi tuần lễ chạy có một chuyến các qui-khách ai muốn đi, xin đánh giây thép trước mười bốn giờ, để sửa soạn tiện xếp xe cho đủ.

ĐƯỜNG ĐI VÀO HUẾ

Vì xe lửa ở Huế đã ra tới Đồng-hới. Xe auto chỉ phải chạy đến Đồng-hới (Quảng-Bình) thôi. Ở Vinh chạy hồi 6 giờ sáng, tới Đồng-hới 12 giờ trưa, vừa kịp xe lửa vào Huế, Ở Đồng-hới đợi xe lửa ở Huế ra, chạy về tới Vinh vừa kịp đáp xe lửa đêm về Hanoi.

ĐƯỜNG YÊN-LÝ ĐI NGHĨA-HƯNG (PHỦ-QUÌ)

Ngày nào cũng có xe chạy, một chuyến đi và một chuyến về, đúng với giờ xe lửa chạy ở Yên-lý về Vinh và ra Hanoi.

Lối đánh giây thép: PHAMVANPHI,

Vinh, Đông-hà, Yên-lý, Savannakhet

2412

Số 123

Nhi-nữ anh hùng

DOÃN-KẾ-THIỆN dịch thuật

Nàng nghĩ vậy, rồi lại cứ ngồi im, chống hai tay vào sườn, để đợi *Trương-kim-phượng* vào xem thế nào, định bụng hễ cất mồm nói đến chuyện ấy, là cho mấy cẳng tay. Nhưng không ngờ *Trương-kim-phượng* vẫn tình ý, khi cùng thái-thái và *Chử-đại nương* đi vào trong phòng, liền đi rót mời mỗi người một chén nước, mời mọi người xong, cầm một chén đến trước mặt nàng mà nói rằng:

— Mời chị xơi nước.

Hà-ngọc phượng chỉ nói một câu rằng:

Không dám.

Kim-phượng làm bộ vui vẻ, vừa cười vừa nói rằng:

Chị ơi! Chị giận em đấy ư? Em có điều gì mà chị lại quá giận em như thế? Em với chị cùng mang ơn, trước sau vẫn một lòng ghi ân nhớ nghĩa, cũng yêu chị kính chị, nào dám có điều chi thất lễ giống chị đâu. Ấy em thực lòng yêu chị kính chị, nào dám khuyên chị bắt người cưa giận, em sẽ có mấy lời tâm phúc, tỏ bày để chị hay; nếu ra thì sai để vào tai, bằng không thì thôi, chứ có hề chi mà chị phải làm bộ giận dữ cho em sợ.

HỒI THỨ HAI MƯƠI SÁU

Trương kim phượng tỏ bày lời tâm phúc

Hà-cô-nương chịu kết mối nhân-duyên

Lại nói chu lúc ấy *Trương kim phượng* nói như thế, *Hà ngọc phượng* liền nghênh mặt lại mà nói rằng:

Ừ nếu quả mi có lòng thành toàn cho ta như thế nào thì cứ nói ra, còn như câu chuyện mà bá phụ và sư phụ ta vừa nói lúc nãy, ta đã nghe rồi, thì chớ có nói đến nữa.

Trương kim phượng cười mà nói rằng:

Chị vẫn còn giận em ư? Bây giờ em chẳng nói với chị câu chuyện ấy thì còn nói câu chuyện gì, nhưng em nói khác, chứ không nói như bố chồng em và *Đặng cửu công* đâu. Chị nói là nhất định ở một mình suốt đời không đi lấy chồng, thì quyết không được. Bây giờ em không cần hỏi chị là vì *cớ gì*, em chỉ nói về cái lẽ quyết không được ra làm sao, nhưng trước hết phải xin chị lượng thứ cho em, chớ chị lại phát cáu lên, mà quát em một tiếng, đánh em một cái, thì em không dám nói.

Hà-ngọc phượng nói:

Ừ thôi ta cho phép nói, nói mau lên để ta nghe nào.

Kim phượng nói:

Chị đã cho em nói, thì em xin nói đến chuyện thực ngay. Điều thứ nhất là chị phải nghĩ *Đặng cửu-công* già ngót tám mươi tuổi đầu, nếu không vì việc tác hợp nhân duyên cho chị, thì có lẽ không bao giờ ông ấy lại đến đây, lại đến như hai vợ chồng *Chử-đại-nương*, không dám để cho bà già đi một mình cũng phải đi theo, thế là cả ba cha con ông ấy chỉ vì một mình chị mà phải lặn lội đường trường, dầm mưa dãi gió, vất vả biết là chừng nào. Lại như bố chồng em, trong lúc bị tội oan, và sau khi đã khỏi tội, tinh thần và thân thể vẫn tươi tỉnh khỏe mạnh như thường, thế mà từ sau khi phải lo công việc cho chị, thấy sút hẳn người đi, mặt vỏ mà hóp lại. còn như mẹ chồng em, có phải hồi năm ngoái khi mới gặp chị, tóc đầu vẫn xanh mướt cả, thế mà đến bây giờ đã lốm đốm hoa râm, sau nữa đến như bố mẹ tôi ra em, dẫu lành niềm quý kiến, nhưng lúc nào cũng tâm tâm niệm niệm, nào lễ thần, nào khấn phật, để cầu phúc cho chị vì mai sau Ai nấy đều yêu chị, quí chị. mong mỏi cho chị, vậy nỡ nào chị lại chấp nhất mà trái ý cho đành, Nếu chị không nghe mà không nói gì nữa, thì em xin lạy chị một lạy, để ra thưa lại cho bố mẹ chồng em hay.

Ngọc phượng nghe nói, ngẫm nghĩ một lúc rồi nói rằng:

Điều Cô em không cần phải nói, chị đây há lại không biết các ông các bà ở đối đãi với chị đây thế nào hay sao? Chị đây vẫn thường nói: *nếu kiếp này không báo đáp được, xin đành để kiếp sau* một lời nói ra, giời đất quỉ thần đều nghe rõ cả, *Hà-ngọc phượng* này quyết không ăn lời, còn như điều em nhất định ép chị phải đem thân làm dâu con người để báo ơn người, thì dù thế nào chị cũng không thể nghe lời em được. Cái đây đối với em, dẫu làm ơn không cần báo. nhưng chị đã hiểu bụng cho em thì em cũng phải hiểu bụng cho chị mới phải chứ, có sao chị đã định cái chí như thế, em cứ cố ép nài cho chị phải đổi chí thì sao cho đành;

Hà-ngọc-phượng nói rồi, thở dài một tiếng, rồi lại cứ cắm mặt xuống, *An* thái thái và *Chử đại-nương* cứ mặc kệ hai người nói chuyện với nhau, không hỏi gì đến, chỉ có Trương-bà bỗng nói lên rằng:

Cô nương cứ làm vui lên mà nói chuyện với em.

Kim phượng vội gạt rằng:

Xin mẹ cứ ngồi im, để mặc con nói chuyện với chị ấy.

Kim phượng lại nói với *Hà ngọc-phượng* rằng:

Những cái ơn huệ của chị đối với em, chị chẳng kể gì, thì em cũng chẳng nói đến nữa, nhưng có một điều em không hiểu. là tự nhiên chị lại gán ghép hai chúng tôi vào với nhau cho thành vợ thành chồng, là có ý làm sao?

Ngọc phượng nghe nói, vội trừng mắt lên mà nói rằng:

Ồ! em nói lạ quá, lúc bấy giờ chị thấy chúng em đều ở vào nơi cùng đường gặp khúc, không người nào có chỗ nương cậy, nên chị ghép cho thành lứa đôi, đó là cái lòng tốt của chị, há phải là chị có ý riêng gì vào đấy, mà em còn ngờ.

Trương-kim phượng cười mà nói rằng:

Nếu em có dám ngờ là chị có ý riêng gì vào đấy đâu, em chỉ nghĩ như em bây giờ dẫu nói là không có nơi nương cậy, nhưng còn có cha mẹ em còn công tử lúc ấy dẫu cũng là không có nơi nương cậy, nhưng rồi ra cũng lại được xum họp một nhà. Chứ như chị bây giờ, cha mẹ đều mất cả, anh trên em dưới thì không, trơ trọi một mình, thực là không nơi nương cậy, há chẳng phải là cùng đường gặp khúc đó ư? Lúc chúng em gặp khúc cùng đường, thì chị ghép cho nên chồng nên vợ, nay chị cũng gặp lúc cùng *đường gặp khúc*, em đây lại xin đem cái lòng tốt của chị đối với em ấy mà xử lại với chị, như vậy là phải lắm, có sao chị lại đem lòng oán trách em.

Ngọc-phượng nói:

Bây giờ không thể theo như cái việc lúc ấy được.

Kim-phượng nói:

Lúc nào cũng thế. Vả lại cái việc ngày hôm nay, do bố mẹ chồng em có lòng thành, đã cảm động được đến hai bác, nên có hiển hiện ra một cái điềm rất hay, là lúc đang làm lễ, bỗng thấy bên chân hương rồi bốc ra một luồng khói bay tạt ra kết thành một vòng tròn, vây bọc lấy chị em ta và công tử, chắc lúc ấy chị cũng có trông thấy đấy chứ, không phải là em bịa đặt ra.

Ngọc phượng cau mày lại mà nói rằng:

Đó là việc ngẫu nhiên, sao lại cho làm tin được.

Kim phượng nói:

Chị tự nhận là anh hùng hào-kiệt, mà không tin sự quỉ thần ư?

(Còn nữa)

CANDIDE

VOLTAIRE

(Suite)

Il entra par le faubourg Saint-Marceau, et crut être dans le plus vilain village de la Westphalie.

A peine Candide fut-il dans son auberge qu'il fut attaqué d'une maladie légère causée par ses fatigues. Comme il avait au doigt un diamant énorme, et qu'on avait aperçu dans son équipage une cassette prodigieusement pesante, il eut aussitôt auprès de lui deux médecins qu'il n'avait pas mandés, quelques amis intimes qui ne le quittèrent pas, et deux dévotes qui faisaient chauffer ses bouillons. Martin disait: « Je me souviens d'avoir été malade aussi à Paris dans mon premier voyage; j'étais fort pauvre: aussi n'eus-je ni amis, ni dévotes, ni médecins, et je guéris ».

Cependant, à force de médecine et de saignées, la maladie de Candide devint sérieuse. Un habitué du quartier vint avec douceur lui demander un billet payable au porteur pour l'autre monde; Candide n'en voulut rien faire. Les dévotes l'assurèrent que c'était une nouvelle mode; Candide répondit qu'il n'était point homme à la mode. Martin voulut jeter l'habitué par les fenêtres; le clerc jura qu'on n'enterrerait point Candide; Martin jura qu'il enterrerait le clerc s'il continuait à les importuner. La querelle s'échauffa; Martin le prit par les épaules, et le chassa rudement; ce qui causa un grand scandale, dont on fit un procès-verbal.

Candide guérit; et pendant sa convalescence il eut très bonne compagnie à souper chez lui. On jouait gros jeu. Candide était tout étonné que jamais les as ne lui vinssent; et Martin ne s'en étonnait pas.

Parmi ceux qui lui faisaient les honneurs de la ville, il y avait un petit abbé périgourdin, l'un de ces gens empressés, toujours serviables, effrontés, caressants, accommodants, qui guettent les étrangers à leur passage, leur content l'histoire scandaleuse de la ville, et leur offrent des plaisirs à tout prix. Celui ci mena d'abord Candide et Martin à la comédie. On y jouait une tragédie nouvelle. Candide se trouva placé auprès de quelques beaux esprits. Cela ne l'empêcha pas de pleurer à des scènes jouées parfaitement. Un des raisonneurs qui étaient à ses côtés lui dit dans un entr'acte: « Vous avez grand tort de pleurer: cette actrice est fort mauvaise; l'acteur qui joue avec elle est plus mauvais acteur encore; la pièce est encore plus mauvaise que les acteurs; l'auteur ne sait pas un mot d'arabe, et cependant la scène est en Arabie; et, de plus c'est un homme qui ne croit pas aux idées innées: je vous apporterai demain vingt brochures contre lui. — Monsieur, combien avez-vous de pièce de théâtre en France » ? dit Candide à l'abbé, lequel répondit: « cinq ou six mille. — C'est beaucoup, dit Candide; combien y en a-t-il de bonnes? — Quinze ou seize, répliqua l'autre. — C'est beaucoup », dit Martin.

Candide fut très content d'une actrice qui faisait la reine Élisabeth dans une assez plate tragédie que l'on joue quelquefois. « Cette actrice, dit-il à Martin, me plait beaucoup; elle a un faux air de Mlle Cunégonde; je serais bien aise de la saluer ». L'abbé périgourdin s'offrit à l'introduire chez elle. Candide, élevé en Allemagne, demanda quelle était l'étiquette, et comment on traitait en France les reines d'Angleterre. « Il faut distinguer, dit l'abbé; en province, on les mène au cabaret; à Paris, on les respecte quand elles sont belles, et on les jette à la voirie quand elles sont mortes. — Des reines à la voirie! dit Candide. — Oui vraiment, dit Martin; monsieur l'abbé a raison: j'étais à Paris quand Mlle Monime passa, comme on dit, de cette vie à l'autre; on lui refusa ce que ces gens-ci appellent *les honneurs de sépulture*, c'est-à-dire de pourrir avec tous les gueux du quartier dans un vilain cimetière; elle fut enterrée toute seule de sa bande au coin de la rue de Bourgogne; ce qui dut lui faire une peine extrême, car elle pensait très noblement. Cela est bien impoli, dit Candide. — Que voulez vous? dit Martin; ces gens ci sont ainsi faits. Imaginez toutes les contradictions, toutes les incompatibilités possibles, vous les verrez dans le gouvernement, dans les tribunaux, dans les églises, dans les spectacles de cette drôle de nation. Est il vrai qu'on rit toujours à Paris? dit Candide. — Oui, dit l'abbé, mais c'est en enrageant: car on s'y plaint de tout avec de grands éclats de rire; même on y fait en riant les actions les plus détestables.

— Quel est, dit Candide, ce gros cochon qui me disait tant de mal de la pièce où j'ai tant pleuré et des acteurs qui m'ont fait tant de plaisir? C'est un mal vivant, répondit l'abbé, qui gagne sa vie à dire du mal de toutes les pièces et de tous les livres; il hait quiconque réussit, comme les eunuques haïssent les jouissants; c'est un de ces serpents de la littérature qui se nourrissent de fange et de venin; c'est un folliculaire. — Qu'appelez-vous folliculaire? dit Candide. — C'est, dit l'abbé, un faiseur de feuilles, un F..... ».

(A suivre)

Chuyện chàng Căng-Đích

NGUYỄN-VĂN-HIẾU dịch

(Tiếp theo)

Trước khi vào Ba-lê, chàng đi qua xóm ngoại-ô Thánh Mạc-sô, trông thấy tưởng là một nơi thôn-ấp bẩn thỉu nhất ở tỉnh Việt-pha-li.

Căng-đích vừa vào quán trọ, thì thấy trong mình hơi khó ở vì nỗi đi đường nhọc mệt. Vì chàng có đeo ở ngón tay một hòn kim-cương rất lớn, lại đem theo một tráp thực nặng, nên chàng vừa nói ốm thì có ngay hai thầy lang không ai mời cũng đến xin chữa, mấy người bạn rất thân lúc nào cũng săn sóc bên mình chàng, và hai bà mộ-đạo đến để nấu cháo cho chàng ăn. Mạc-tanh nói: « Tôi nhớ rằng lần thứ nhất tôi đến Ba-lê cũng bị ốm; khi ấy tôi nghèo quá nên chẳng có ai là bạn thân săn sóc, chẳng có ai là người nấu cháo cho ăn, chẳng có thầy lang nào thuốc thang chữa bệnh, thế mà rồi cũng khỏi chả sao. »

Còn chàng Căng-đích, phần thì uống nhiều thuốc quá, phần thì bị chích huyết luôn, nên bệnh càng ngày càng nặng. Một người quen ở vùng ấy đến ôn-tồn nói với Căng-đích xin cho một tờ biên nhận giả tiền cho kẻ nào cầm giấy đến, sau khi chàng đã lánh cõi trần; nhưng chàng không muốn làm gì cả. Các bà mộ-đạo bảo chàng rằng đó là một lệ mới, nhưng chàng không cần theo lệ nào cả. Mạc-tanh muốn ném bác thày tu non qua cửa sổ; bác thày tu thề rằng nếu Căng-đích chết thì quyết không cho phép đem chôn; Mạc-tanh cũng thề rằng nếu bác thày tu non còn cứ làm rầy thì quyết đem chôn sống bác. Hai người cãi nhau kịch liệt. Mạc-tanh nắm lấy vai bác thày tu non mà tống mạnh ra ngoài, thành ra một chuyện ồn ào ầm ỹ, đến nỗi cảnh sát phải làm biên bản phạt mới thôi.

Sau Căng-đích khỏi ốm, và trong khi dưỡng bệnh có rất nhiều bạn đến ăn và đánh bạc thật to. Căng-đích lấy làm lạ rằng sao những quân bài cao nhất không vào tay chàng bao giờ; còn Mạc-tanh thì không lấy thế làm kỳ-dị chút nào.

Trong bọn những người dẫn Căng-đích đi xem thành phố, có một vị giáo sĩ người xứ Ba-lý-gô, vào hạng nhanh nhẩu, bao giờ cũng sẵn lòng giúp việc cho người, tính không bẽn lẽn, hay vờn vã, biết chiều ý mọi người. Hạng này thường đón đường những người ngoại quốc để kể cho họ rõ cái lịch sử xấu xa của thành phố, rồi hiến họ đủ các trò vui, không sợ gì cả. Vị giáo sĩ này trước hết đưa Căng-đích và Mạc tanh đi xem hát. Hôm ấy diễn một tấn bi-kịch mới soạn xong. Căng đích ngồi gần mấy nhà văn-sĩ, tuy vậy mỗi khi có cảnh nào ra trò khéo quá thì chàng cũng không ngăn được giọt lụy. Lúc nghỉ hát, có một bác hay tán nhảm ngồi bên cạnh nói với chàng rằng: « Ngài khóc thật là vô-lý: vai đào kia hát rất xoàng, tên kép cùng đóng trò với nó lại càng bậy nữa, mà vở hát so với bọn đào kép lại càng không ra làm sao cả. Trò đóng lấy cảnh ở xứ A-lạp-bá, thế mà tác-giả lại không biết một tiếng A-rập nào, gia dĩ lại là người không tin cái thuyết rằng nhiều tư-tưởng mới sinh ra đã có sẵn. Đến mai tôi sẽ đưa ngài xem hai chục quyển sách phản đối hắn. » Căng đích hỏi viên giáo sĩ: « Thưa ngài, chẳng hay ở nước Pháp có độ bao nhiêu vở kịch? — Viên giáo sĩ trả lời: Có độ năm sáu nghìn vở — Nhiều lắm, nhưng có độ bao nhiêu vở thật hay? — Có độ mười lăm mười sáu vở — Mạc-tanh nói: Thế cũng là nhiều lắm. »

Có một vai đào sắm vai hoàng-hậu Ê-li-da-bách trong một vở bi-kịch rất nhạt nhẽo thỉnh thoảng mới đem ra diễn, thế mà Căng-đích lấy làm ưng ý lắm. Chàng nói với Mạc-tanh rằng: « Vai đào ấy rất vừa lòng tôi Nàng xem hao hao giống Qui-nê-gông; ước gì tôi được tiếp kiến thì dễ chịu lắm. » Vị giáo-sĩ xứ Ba-lý-gô nhận xin đưa chàng đến nhà vai đào ấy. Vì chàng sinh trưởng ở nước Đức, nên không rõ ở nước Pháp, những khi được vào ra mắt các vị hoàng-hậu nước Anh thì phải giữ lễ thế nào, mới hỏi cho rõ nghi-tiết những lúc ấy ra sao. Viên giáo-sĩ nói: « Phải phân biệt tùy tiếng nói tùy từng lúc; ở các tỉnh thì mời các bà ấy đến quán rượu; ở kinh thành Ba-lê lại khác: khi các bà ấy còn nhan sắc thì người ta rất là kính trọng, nhưng khi các ấy đã từ trần thì người ta quẳng xác ra ngoài đường cái — Căng-đích lấy làm lạ nói: « Quẳng xác các bà hoàng-hậu ra ngoài đường cái! Có lẽ đâu lại thế! » Mạc-tanh nói: « Thật đấy, vị giáo-sĩ ngài nói không sai. Đồi tối đến Ba-lê thì cô Mộ-ninh, là một vai đào trứ-danh, chán kiếp phồn-hoa mà về nơi tiên-cảnh. Người ta không cho cô được những « cái vinh dự trong việc trống táng » nghĩa là không để cho cô được vùi cái xác mục trong một nơi nghĩa địa tồi-tàn cùng với lũ bần-nhân trong phố. Cô phải chôn một mình ở góc con đường Bua-gôn; chắc cô lấy làm khó chịu lắm, vì cô là một người có nhiều ý-kiến cao thượng — Căng-đích nói: Nếu làm thế thì thật là vô phép quá — Mạc-tanh nói: Nhưng biết làm thế nào? Người đời vẫn thế. Ngài nên biết ở đời có bao nhiêu việc phản trái nhau, có bao nhiêu sự xung-khắc nhau thì đều thấy ở trong cách cai-trị, trong các tòa án, trong các giáo-đường cùng trong cuộc du-hí ở cái nước kỳ-cục này — Căng-đích hỏi: « Có phải ở Ba-lê dân sự vui cười luôn không? — Vị giáo-sĩ nói: Phải đó, nhưng họ vừa vui cười vừa tức giận, vì ở đây hễ có điều gì bất như ý là họ cười toang-toang lên; có khi họ vừa cười vừa làm lắm sự rất là đáng ghét.

Căng-đích nói: « Vở kịch cảm động làm cho tôi phải lắm phen chảy nước mắt; cái vai-trò đóng khéo tôi rất lấy làm vừa, thế mà ban nãy cái thằng chó chết nào hết sức dèm pha với tôi thế? — Vị giáo-sĩ trả lời: « Đó là một thằng chỉ sống để mà nói xấu người. Nó kiếm ăn về nghề dèm pha tất cả các vở-kịch cùng tất cả các sách. Nó thấy ai làm việc gì hay thì cũng đem lòng ghen ghét với bọn làng chơi. Trong làng văn, nó là một con rắn chỉ dung thân bằng thứ bùn tanh cùng nọc độc. Nó là một kẻ hay làm sách hoặc viết báo để công kích xằng. Căng-đích hỏi: « Ngài bảo kẻ làm sách công kích xằng » là thế nào? — Vị giáo-sĩ nói: « Là kẻ nào chỉ viết nhằm cho được nhiều tờ, là kẻ...» (Đoạn này tác giả có ý công kích nhà văn sĩ Fréon là một người mà tác giả rất không ưa).

(Còn nữa)

Khảo về y-học cũ của ta

Cẩm-nang trích lục

Dược tính

(Tiếp theo)

Hồ ma (胡麻)

Tính chất khí vị

Hồ ma bẩm thụ khí xung hòa của giời đất, vị cam, khí bình, không có chất độc.

Công dụng

Hồ-ma hòa tễ, nó thẳng tới vào túc thái âm tì kinh, túc quyết âm can kinh, và túc thiếu âm thận kinh, chủ an tạng bổ hư, ích khí lực, trưởng cân cốt, chuẩn cơ nhục, điền tủy não.

Sau khi bệnh thương hàn, bệnh ôn ngược, bệnh thổ nghịch, mà hư nhiệt suy sấu, dùng hồ-ma phạn ăn trừ bữa, có thể bình phục (bình phục nghĩa là mạnh giỏi như thường).

Bệnh thương phong hư nhược dùng hồ-ma phạn ăn trừ bữa, cũng có thể đi đứng nhẹ nhàng, cười nói quát rát, vì trị phong trước phải trị huyết, huyết mạnh thì phong diệt, mà hồ-ma là can kinh huyết dược, cho nên công hiệu linh ứng.

Hồ-ma tửu chưng tửu sái, gia nhập mạc-sơn thương-truật (chưng sái ba lần), tán mạt làm thuốc viên điều phục, có thể kiện tì táo thấp, ích khí diên niên (sống lâu).

Hồ-ma hợp tễ với hà-thủ-ô mạc-sơn thương-truật bạch-phục-linh thạch-xương-bồ, tang-diệp ngưu-tất đương-qui, tục-đoạn, địa-hoàng, tang-kí-sinh, chủ trị phong thấp rất hiệu.

Hồ-ma nhai nhỏ, bọc vải bông dỏ vào miệng tiểu nhi mới đẻ (như tuổi cho bú) có thể hạ thai độc.

Tiểu nhi bệnh loa lịch, dùng hồ-ma hợp tễ với liên-kiều làm thuốc rỏ, có thể định thông tiêu thũng.

Phụ lục. — **Phép phục tượng hồ-ma của ông Bão-phác-tử**

Dùng hồ-ma chân thượng-đẳng ba đấu, ve sạch, để chín, phơi khô, lại ve, lại đồ, y phép đủ chín lần, sao thơm tán mạt luyện mật ong hoặc nhục táo tẩm, vê ôn to bằng hòn đạn say đồng, mỗi bận dùng một viên, hòa rượu uống, (một ngày ba bận) nếu điều phục được ba tháng mười ngày, thì có thể trừ nhất thiết cố tật, điều phục được một năm thì nhan sắc quang nhuận, điều phục được hai năm thì tóc bạc lại xanh, điều phục được ba năm thì răng rụng lại mọc, điều phục được mãi, thì trường sinh bất lão.

Lời cẩn án. — **Hồ-ma cũng có gọi là cự-thắng, cũng có gọi là chi-ma, khí vị hòa bình (không hàn không nhiệt), thật là một phẩm vật tư bổ can thận rất quí báu, thánh nhân thường dùng liệu bệnh, (1) đạo gia lịch các diên niên, (2) đã tường có nói, tám giống thóc trăm nghìn loài cây, không còn thứ nào giản dị mà thiết yếu hơn là hồ-ma nữa.**

Hồ ma du

Hồ-ma là một thứ dầu ép ở hồ-ma ra, vị cam, khí hàn, tính hoạt lợi.

Hồ-ma-du hòa tễ chủ lương huyết, giải độc, lợi đại tràng, hạ bào y, (bào y tức là bào thai, ta thường gọi là rau gái đẻ).

Hồ-ma-du nấu cao, chủ định thống, tiêu ung, sinh trưởng cơ nhục, kiêm sát trùng, (người ta thường dùng làm thuốc dồ mọt, thuốc son ghẻ).

Phụ lục. — **Đàn bà huyết sáp sản nan, dùng thanh du nấm đồng cân hòa mật đun sôi mươi dạo cho uống rất hiệu.**

Ung nhọt nấm phát, dùng ma du hợp tiền với thông-bạch (hành củ phu trị cũng diệu.

Lời dặn. — **Hồ-ma-du chỉ những dùng làm thuốc chữa bệnh mà thôi, người ta cũng có dùng làm đồ ăn gia vị nữa, dù sống dù chín ăn được cả, có rằng tính nó cực hàn, ăn sống e phát lãnh, vậy nên xung qua rồi sẽ ăn, nhưng cũng hôm nào ăn hôm ấy thì hơn, nếu để cách đêm, hỏa tính hồi phục, có thể trợ nhiệt động khí.**

Hỏa ma tử (火麻子)

Tính chất khí vị

Hỏa-ma-tử là nhân hạt vừng, nó cảm thụ khí hỏa hanh thổ, vị cam, khí bình, tính hoạt lợi, không có chất độc.

Công dụng

Hỏa-ma-tử hòa tễ nó thẳng tới vào thủ dương minh đại tràng kinh, túc dương minh vị kinh và túc thái âm tì kinh, chủ thanh vị hoãn tì, bổ âm, ích huyết, nhuận táo, phá kết, hoạt lợi đại tiểu tràng, công hiệu rất linh nghiệm, nhưng răng tính nó hoạt tâm, đàn ông dùng nhiều thì tinh hoạt, đàn bà dùng nhiều thì bệnh đới hạ, vậy có dùng cũng nên ít chút thôi.

Phụ lục. — **Đàn bà sản hậu, bồ hôi ra nhiều, đại tiện bí kết, nấu cháo vừng ăn, rất hiệu.**

Người già hư nhược phong bí mà đại tiện sáp, nấu cháo vừng ăn cũng hiệu, nhưng có gia tử-tô.

Bệnh phong thủy bụng to, lưng đau không cựa được, cũng nấu cháo vừng ăn, nhưng có gia thông-bạch và đậu-xị.

Phương chữa kỳ tật của ông Hạ tử ích.

Tiết tràng quái bệnh

Đầu đại tràng lòi ra ngoài xoang môn, đau đớn khó chịu, dần dần khô rụng, rồi lại lòi ra, thì ngoại đồ dùng ma-tử-du, nội ẩm dùng ma-tử-chấp thần hiệu.

(Ma-tử-du là dầu vừng, ma tử chấp là vừng dã nhỏ hòa nước gạn trong uống)

(Còn nữa) **Phùng-năng-Tĩnh**

(1) Ông Thần-nông nếm các thứ cỏ cây nhấm chua ngọt cay đắng mà phân biệt hàn nhiệt ôn lương để liệu trị bách bệnh.

(2) Nhà tu tiên dùng hồ-ma phạn ăn trừ bữa.

Trung Bắc kỳ Lâm-sản Công-ty

(Rừng Bảo-đài, Rừng Phố-cát, Rừng Hạ-cương)

Trụ sở tại Hanoi, 63, Phố Hàng Bông

Điện-thoại số 158

CỦI, THAN,

GỖ LIM XANH HẠ-CƯƠNG, tốt có tiếng, cả cây từ 7 tấc trở lên để làm cột nhà.

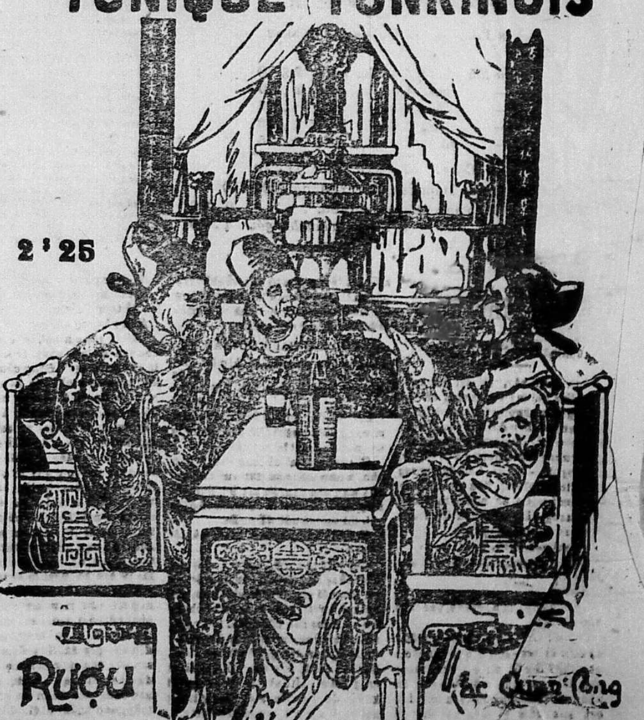
RUNG, NỨA và các thứ lâm sản nước Nam.

Có xưởng tại Bảo-đài — Yên-thế

PHARMACIE MONTÈS

TONIQUE TONKINOIS

2$25

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

CHABOT, Hanoi

56. Rue Paul Bert, 56

CÓ BÁN NHIỀU KIM-CƯƠNG ĐẸP

Một nhẫn

Một hoa

Thượng-hạng

Nhà hàng có thể tin cẩn được.

Câu chuyện lạ

Nhiều chư vị khán-quan thường bình phẩm rằng: Sao con gái từ thôn quê cho chí thành-thị khi về nhà chồng lại có giáng buồn bã âu sầu, giọt lệ chứa chan. Sao vậy? Ấy cũng bởi....

Vậy có nào muốn khỏi sự buồn bã hổ thẹn ấy để tôi mách dùm. Nên mau mau đến hiệu Kim-Thái mà mua chè nhất phẩm dùng thì sẽ biết.

Này chị em ơi chè như thế ta nên mua phòng sẵn.

Kẻo . . . . .

Ngọc-Đường lai cảo

Nhà Bán-đồ « TÂM-TẦM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

AI LÀ NGƯỜI BẮC KỲ CŨNG CẦN PHẢI BIẾT!

Một quyển sách có 3 đạo nghị định của quan Thống-sứ Bắc-kỳ:

1° *Ngạch thuế-thân ở Bắc-kỳ sửa đổi lại.*

2° *Việc khẩn đất ở miền trung du và thượng-du Bắc-kỳ.*

3° *Ngạch thuế điền-thổ sửa đổi lại.*

Mỗi quyển	0$15
Tiền cước thường . .	0,06
Tiền cước Recommandé thêm	0,10

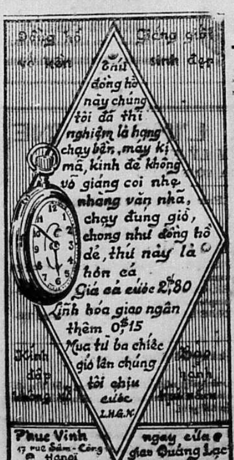
Thư và mandat gởi cho:

M. LÊ-NGUYÊN-ÚC

61-63, Rue du Coton

HANOI

1791

TRẦN-QUANG-MINH

199, Hàng Bông-lờ, Hanoi

MẤY NHỜI KINH-CÁO

Thưa các quý-khách.

Bản-hiệu xưa nay chỉ chuyên về một nghề giồng răng. Giồng đủ các thứ răng TRẮNG, ĐEN, VÀNG, BẠC, nhổ răng, chữa sâu răng, vá răng, răng đen đánh trắng, răng vẩu, răng khểnh, răng lệch lạc chữa lại cho đều, nhất là các cụ già gẫy hết cả hàm, làm toàn hai hàm răng khác, đã xinh đẹp hơn răng cũ, mà ăn uống nhai nói cũng như răng thật không bận-bịu gì cả.

Vậy xin mời các quí-khách quá bộ lại bản-hiệu, hoặc làm, hoặc hỏi-han điều gì, bản-hiệu xin hoan-nghênh trân-trọng, cất nghĩa minh-bạch, cam-đoan làm hẳn được như ý, và giá tính lại rẻ hơn tất cả các nơi khác.

Các quý-khách ở tỉnh khác cần mời đến quý tỉnh làm, hoặc hỏi điều gì, xin viết thư về. Bản-hiệu sẽ có người đến tận nơi làm, mà giá nhất ngay.

Kính cáo

Trần-Quang-Minh

OUVRIER-DENTAIRE

199, Rue du Coton, Hanoi

茂 MAO-SENG 盛

57, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi

MÁY NÓI SỐ 248

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chấn-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệu tôi muốn mong đông khách.

Qui-khách có dùng, xin mời chiếu cố.

3013 MẬU-THỊNH kính cáo.

Dépuratif Ribal

Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền: 1$30

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng-độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền: 0$80

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ

L. BLANC

81, phố Paul-Bert, Hanoi

Thuốc COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUX làm cho mắt các ngài khỏi đau, khỏi mờ, được trông thấy tỏ rõ, tức cũng như mặt trời kia soi sáng cho các người.

Phàm hễ mắt hơi đau, hơi đỏ, hơi nhấp-nhem một tý, đều là những cái khởi-điểm của bệnh toét mắt cùng các bệnh đau mắt nguy-hiểm khác nữa.

Vậy nếu những khi ấy, các ngài có sẵn ngay một lọ thuốc COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUX ở trong nhà mà tra ngay đi, thì tức-khắc làm cho mắt khỏi đau, không sinh nông ra được.

Các ngài chớ quên rằng nên trễ-nhác một chút là có thể gây nên cái nạn mù mắt đấy.

Vậy tức-khắc ngay bây giờ các ngài nên mua ngay, hay viết thư bảo hiệu thuốc gửi bán cho một lọ:

COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUX là thuốc chuyên trị bệnh đau mắt rất thần-hiệu mà rất rẻ tiền.

Có ba hào một lọ thôi (0$30).

Phàm lọ thuốc nào không có để đủ chữ COLLYRE JAUNE DU Dr CASAUX thì chớ có mua. Vì thuốc ấy hay, nên nhiều kẻ làm giả-mạo lắm.

Thuốc COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUX có bán ở hiệu thuốc:

CHASSAGNE 59, Rue Paul Bert, Hanoi và ở khắp các hiệu thuốc tốt khác.

VINH

Pharmacie Commerciale du Nord-Annam

E. GILLET, Pharmacien, Vinh

Bán đủ các thứ thuốc tây, giá rẻ hơn các hàng thuốc khác ở cõi Đông-dương.

TOURANE

Kẻ trộm ăn hiếp lính tuần. — Hồi 3 giờ khuya trong đêm 21 octobre, có mấy nhà quán ở gần lối xuống máy nổ xe, nghe tiếng người kêu cửu, lô ý sầu cứu; họ kêu vội vã thắp đèn chống cửa chạy ra xem, thì thấy một người lính tuần ra dáng hoảng hốt sợ hãi thuật chuyện rằng mình vừa mới bị bốn thằng kẻ trộm to lớn lực lưỡng mỗi đứa vác một cái thuổng tay sẵn đến bành hung, một mình có thể không cự không nổi, bị chúng đập cho ngã cả xe đạp, sưng cả mặt, mà chúng lại ý thế đa nhân hiếp quả, dọa nạt rầm kêu la; đợi chúng đi rồi mới dám đến xin đèn lửa để đi kiếm tìm cái đồng hồ bị rớt mất.

Đồ trộm cắp hoành hành như thế, lính tuần mà chúng còn ăn hiếp như vậy huống chi là ai; ai ắng hay sự này đã tuần tại quan trên chưa, để mong chấn chỉnh việc tuần phòng cho thêm nghiêm nhặt, cho dân sự được lạc nghiệp an cư.

S. T. lai cảo

Việc Nam-kỳ

SAIGON

Một cái đò chìm sáu người chết. — Ai ai ở Saigon cũng đều biết đò Tân-Thuận-Đông ở Làng-tề đàng qua Nhà-Bè, sự nhầm ngã Jean Eudel mà đi ngay thì gặp. Đò ấy mới chìm hồi sớm mai thứ năm tuần rồi làm cho biệt đến sáu mạng người.

Chuyến đò đó chở cả thảy là tám mươi mấy người cu-li làm sở Tân-Thuận-Đông qua phía bên này sông đặng lãnh tiền, trên đó còn có chở ba cái xe thổ mộ.

Khi còn mười lăm thước nữa đến bờ bên kia, mấy người cu-li ham xuống trước, nên áp ra mũi. Người coi đò la om sòm mà họ cũng chẳng nghe, nên đò nghiêng chìm ngậm xuống. Lúc đó mạnh ai nấy nhảy xuống nước mà lội vào bờ. Ba cái xe thổ mộ cũng rớt xuống nước, ba con ngựa kéo xe đinh trong gọng kỉ ông lội được nên phải thác luôn.

Trong đám cu-li có người lội được vào bờ còn có người phải thác. Chừng lên kiểm điểm lại mới hay mất hết sáu người. Có bót hay tin sai người cứu cấp, chỉ vớt lên được có ba cái xe mà thôi, còn sáu người bất hạnh ấy trôi đi bao giờ rồi. Mãi đến ngày mai thấy mới nổi lên, nhưng chỉ kiếm được có bốn mà thôi, là thây của Dương-văn-Dừa, Trần-thị-Độ, Ng-thị-Phiên và Trần-thị-Thét, Còn thiếu hai người chưa tìm được.

Lỗi này cũng có tại nơi mấy người cu-li mà cũng có tại nơi người coi đò ham chở nhiều quá.

GIAĐỊNH

Xe hơi lọt đường mương. — Hôm 16 Octobre, xe Hotchkiss số 3,684 của M. Lê văn Dương điền chủ ở Phú-nhuận Gia-định, ở Govap chạy về do to con đường Paul Blanchy prolongée mà trục chỉ. Khi đến chùa Phước-hiền, vì muốn đường tắt nên sốp phơ là Lê-v-Sử bẻ quẹo lại, rồi sao xe lọt xuống mương.

May xe không hư nhiều chỉ gẫy cây cản và cái đèn mà thôi. Còn M. Lê văn-Sử trặc tay chút đỉnh.

Ông già chết oan. — Ở Nam-kỳ ta số xe hơi càng tăng lên nhiều chừng nào thì qui đồng-nghiệp *Điện-xa tạp-chí* càng vui mừng chừng nấy, song những kẻ hèn vì nghèo khó càng thêm sự thêm buồn. Đời bây giờ đi bộ có chắc gì, rủi ro một chút thì thấy hồn về chín suối.

Như mới rồi đây tên Ng-văn-Tấn làm sốp-phơ cho cô Blanche R... ở Saigon cho xe Berliet chạy lên Thủ-đức, khi xe qua khỏi cầu Bình-lợi rồi đường ngay thẳng bét, nên tên sốp-phơ mở sức cho xe chạy xả máy.

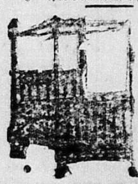
Chạy một đổi xe Berliet theo bắt kịp cái xe hơi khác chạy trước, tên Tấn bèn bóp kèn xin qua mặt. Xe kia liền ép vô lề phía tay mặt, song ép lơi lắm chớ không chịu ép sát, nên xe Berliet muốn qua mặt nó phải chạy thích bên tay trái một chút. Khi hai xe vừa sập kề nhau thì có một ông già tên là Trần-văn-Chánh gốc ở Gia-định trên Thủ-đức đi về. Mấy người chứng nói rằng Sốp-phơ xe Berliet ngó thấy ông già ấy cách 500 thước song không tóp máy xe mình mà tránh ông, nên xe mới chờ tới thì đã cán ông già kia gẫy xương sống mà thác tại trận.

Tên Ng-văn-Tấn đã bị bắt giải tòa về tội vô ý sát nhân. Lúc Tòa tra hỏi nó khai rằng khi thấy ông nọ thì nó bóp kèn cho ông nghe mà tránh, song ông ấy có tật điếc nên không nghe không tránh vì vậy mới bị xe cán bỏ mạng.

Vụ này Tòa còn giam tên Ng-văn-Tấn, để chờ tra xét lại, ai ở chẳng phải thấy ông lão sa rồi mà đổ thừa tại ông lão đã có thân nhơn tới xin lãnh về chôn rồi. Nghĩ cũng tội nghiệp, già không trốt đời là tại Xe-hơi của nhà giàu không thương người nghèo đi bộ vậy.

TRỊNH-XUÂN-NGHĨA

7, Rue du Chanvre, Hanoi

Lits en fer et en cuivre dit de Hongkong

ACCESSOIRES POUR LITERIE

Sommiers métalliques (toutes dimensions)

Glace de Saint Gobain de toutes dimensions et formes pour ameublement

Grand choix de baguettes pour encadrement et tenture.

MEUBLE GENRE THONET

Lampe à manchon « Titus »

THUỐC SIROP NOFAL

Thuốc SIROP NOFAL làm toàn bằng chất thuốc rất tốt, lựa chọn rất kỹ-càng, nên có đủ các tính chữa bệnh rất thần-hiệu mà dùng vào hạng thuốc tốt thứ nhất để trị các bệnh như là:

HO

HO GIÓ

GHÍP (Cảm thiên-thời)

HEN

và tóm lại là hết thảy các chứng-bệnh về khí-quản.

ĐIỀU-ĐỘ UỐNG: *Cứ trong hai mươi bốn giờ, dùng từ năm đến sáu thìa xúp, ngoài những bữa ăn.*

Thuốc SIROP NOFAL để cho những người đã quá mười lăm tuổi dùng.

Bán tại hiệu Bào-chế:

CHASSAGNE

Ông LAFON và LACAZE

Bào-chế đệ nhất hạng, kế nghiệp

59, phố Paul Bert, Hanoi

GIẤY NÓI SỐ 96

SÁCH LUẬT

Quan phó Bình-lương, *A. Dejean de la Batie*, giáo-sư trường Cao-đẳng Đông-pháp, mới soạn một bộ luật sau này:

1° QUỐC-TẾ CÔNG-PHÁP (Droit international public) giá.	2$00
2° QUỐC-TẾ TƯ-PHÁP (Droit international privé) giá.	2.00
3° HÀNG-HẢI PHÁP-LỆ (Droit maritime) giá.	1.00
4° THƯƠNG-LUẬT HỌC (Droit commercial) giá	3.00

(Tiền cước gửi đi các tỉnh, tính ngoài)

Bộ luật này, soạn toàn bằng chữ Pháp cả

Bán tại bản-quán

KÝ TÊN KHÔNG RÕ

Bản-quán xin các ngài mua báo khi có việc gì viết thư đòi hỏi bản-quán, thì cho biết cái số in ở tờ giấy gói báo, hoặc là gửi cho bản-quán cái giấy quấn ấy, để cho người làm dễ tìm kiếm. Kẻo các ngài thường hay ký tên văn tắt, hoặc thảo quá, không sao đọc được, thành ra nhiều khi bản-quán không biết ai mà trả lời.

CHỈ MỘT THỨ

RƯỢU BỔ

33.500

là làm cho người ta lại được mạnh mẽ, khỏi mệt nhọc, bớt sự xanh sao, mà thêm được cường tráng để mà hưởng những lạc-thú ngày Nguyên-đán mà thôi.

Giá mỗi chai:

Bán tại hiệu CHASSAGNE

59, Phố Tràng-Tiền

HANOI

Làm thế nào mà chữa được

Một người ở chốn thôn quê ngộ khi gặp có tật bệnh gì, thì chẳng ai là chẳng thường cứ tự vấn rằng: (Làm thế nào mà chữa được tật bệnh này) Vì chưng xa nơi tỉnh thành, thầy chẳng có, thuốc thì không thành thử người ốm chẳng có phương pháp thuốc thang gì mà chữa chạy cả. Bởi vậy phàm các người ở chốn thôn quê, ai nấy đều cần phải từng tay có một quyển sách nói đủ các thứ thuốc cần dùng ở chốn thôn quê mà mọi điều chỉ bảo cho biết các thức dùng các thứ thuốc ấy. Hằng ngày hiệu bào chế Chassagne ở Hanoi vẫn tiếp được vô số thư từ ở các nơi gửi về hỏi về việc ấy, nên lâu nay hiệu bào-chế ấy vẫn cố sức kiếm cách làm cho ai nấy được như ý. Nhưng ngặt vì thư gửi về hỏi càng ngày càng nhiều không thể phúc đáp riêng từng người được, bởi vậy hiệu bào-chế ấy có soạn riêng ra một cuốn sách dày 170 trang, vừa bằng chữ Pháp, vừa bằng chữ Quốc ngữ, nói kỹ càng đủ cả mọi điều khẩn thiết rất thường dùng

Đại khái có những chương sau này:

1. NHỮNG LÚC KHẨN CẤP, *nghĩa là những bệnh cần phải chữa chạy ngay lập tức nếu không thì thành ra nguy hiểm to; đại để như: Ngạt, chảy máu, bỏng, gẫy xương, say nắng, thắt cổ, phải gió, ngất đi vân vân....*

2. LỜI KHUYÊN CÁC BÀ MẸ. *Nói về cách tuyệt hảo nuôi con trẻ, mọi sự để phòng để tránh các tật bệnh cho con trẻ và các cách chữa trị các tật bệnh ấy.*

3. MỌI ĐIỀU KHUYÊN BẢO VỀ VIỆC CHĂN NUÔI. *Sản nghiệp người nhà quê là chỉ trông vào đàn trâu bò, vì vậy trong cuốn sách ấy chúng tôi dành để một chương dài nói về sự sinh sản rồi nuôi nấng mà trong nhà, cách giữ gìn cho các giống vật ấy khỏe mạnh luôn và cách chữa hay loài vật trong nhà khi có tật bệnh.*

4. CÁCH GIỮ NƯỚC UỐNG CHO TRONG SẠCH. *Biết bao tật bệnh sinh ra là chỉ tại nước uống đục bẩn, chứa chan những vi-trùng; vậy cần phải làm thế nào cho nước được trong sạch mới được; trong chương này chỉ bảo mọi cách thực hành và không tốn tiền để giữ cho nước uống được trong sạch.*

5. NHỮNG BỆNH XOÀNG KHÔNG NÊN KHINH HƯỚNG. *Như bệnh thấp, bệnh đau bụng, đau dạ dày, đau gan, bệnh run. Mỗi bệnh ấy lại phải có nơi rõ một cách giản gì mà sửa ngay thực hành dễ càng hiệu lắm.*

6. BỆNH ĐAU DẠ DÀY. *Nhiều người Nam mắc phải cái chứng đau dạ dày. Cứ xem trong chương này thì sẽ thấy cách chữa thuốc công hiệu.*

7. CÁC BỆNH TẬT CỦA ĐÀN BÀ. *Đàn bà thường có tật bệnh luôn, rất đau đớn; nếu biết chữa cho họp cách thì đỡ ngay.*

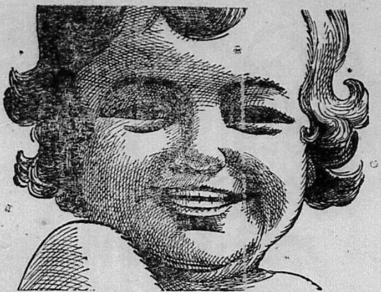
8. CÁC BỆNH PHONG TÌNH. *Rất nhiều và rất nguy hiểm cho người bệnh và cho cả con cháu nữa.*

9. CÁC CHẤT ĐỘC. *Một chương dài nói về cách chữa các chứng ngộ độc và làm giải độc vân vân..... Lại có nói đủ cả các phương thuốc tây cùng các lời chỉ bảo rất kỹ càng về những vấn đề rất có ích cho các người ở xa nơi thành thị nữa. Cuốn sách này, ai hỏi xin cũng tặng không, không lấy tiền. Vậy ai muốn xin cuốn sách ấy thì nên viết thư về cho*

HIỆU BÀO CHẾ CHASSAGNE 59, Phố Paul Bert Hanoi

Trong thư phải đính một cái tem 5 xu cước để gửi. Ai nên viết thư về xin ngay kẻo hết.

Xà-phòng Cadum

Một thứ xà-phòng tinh hảo mà không có chất rát da như xà-phòng Cadum rất cần để giữ vệ-sinh cho ngoài da.

Dùng nó lại còn lợi nữa, vì rằng nó không thấm nước, nó khô mãi cho nên dùng được đến hết, không phí phạm chút nào.

Agences d'annonces en Europe :
SOCIÉTÉ MUTUELLE de Publicité
14, RUE ROUGEMONT,
PARIS (IXᵉ)

CẢM mới và cũ, HO
HO RAN NGỰC
trừ tuyệt nhờ bởi
Solution Pautauberge
uống bổ PHỔI và ngừa bịnh HO LAO
Giá mỗi chai bốn quan
L. PAUTAUBERGE,
... de Constantinople, PARIS, et toutes pharm.

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT — HANOI

Même Mᵒⁿ à Saigon : GRANDS MAGASINS CHARNER

MỘT DỊP HIẾM CÓ — TA NÊN LỢI DỤNG

Về mùa đông này

Quần áo bằng dạ thực đẹp
may rất khéo

200 fr 00

N. B. — Nên mua mau mau kẻo số dạ may bán có hạn mà thôi

TẠI GIAN HÀNG BÀY CÁC THỰC-PHẨM
Hàng tốt nhất hạng và không đâu rẻ bằng

Trung Bắc Tân Văn

Trước khi ăn cơm

UỐNG RƯỢU

COGNAC CUSENIER
COURONNE

với nước SODA « PRIOR »
ăn rất ngon cơm.

Sau khi ăn cơm rồi, uống một cốc nhỏ rất tiêu-thực.

Trong nhà mà có một chai Cognac Cusenier Couronne đề-phòng được bệnh đau-bụng và những lúc cần-cấp ban đêm.

Bán tại : L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haiphong, Hanoi, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xá, Saigon, Pnom-Penh.
3007

TRỪ-TIỆT : GIỐNG RUỒI, MUỖI, BỌ, RỆP, SÂU-BỌ, KIẾN VÀ BỌ-CHÓ, BỌ-CHÉT.

Urocédrol Gallo

Thuốc mới trừ bệnh lậu, chế bằng Essence de Cédrus Atlantica. Tốt hơn các thứ thuốc đàn-hương không bao giờ làm đau thận, và trị bệnh rất chóng

BÁN TẠI :
Hanoi, hiệu Chassagne.
Haiphong, hiệu Brousmiche.

LIỆT KHÍ LIỆT GÂN

Yếu sức mỏn dâm, lão nhược sớm
Uống thuốc viên **Pilules Ginat** mau mạnh hết
Có bán cùng các nhà bán thuốc
SPÉCIALITÉS PEYRARD, 46, rue de Grenelle. PARIS

ĐAU BẮP BÙI
SƯNG MÌNH
GHẺ CHỐC
MỤN - LÁT
SANG ĐỘC
GÃI TRẦY DA

BẠI MÌNH
ĐAU GÂN - NHỨC MỎI
LAO TỔN

HÃY LO SỬA SỰ MÁU ME

Những người phải bị máu xấu, mang ngàn sự độc trong máu, trong nước tiểu chứa muôn ngàn đồ độc, nó chạy thông lưu vào gân xanh, mạch máu. Nếu chẳng biết mà lo ngừa đón trước, thì nó hay sanh ra nhiều bịnh hiểm nghèo, như là : bịnh bất toại nào là bịnh ung độc, lở lói, nào là bịnh nhức nhối trong gân cốt, nhức xương, ... cùng, nhứt là về phần người đờn-bà, máu me không tốt, nó phải hại to.

Bởi vậy phải lo mà bổ huyết lại, sửa máu lại, phải dùng thứ thuốc *DÉPURATIF RICHELET* là thuốc rất hay, để mà đuổi trừ đồ độc thông lưu trong máu, đặng nó làm cho máu trở nên tốt, thì mới thạnh vượng lại đặng.

Nhiều ông danh sư và những người có làm những các bịnh vì máu, đều chứng chắc và cao rao cái danh của thứ thuốc *DÉPURATIF RICHELET* là một thứ thuốc rất đại tài.

Mấy nhà thuốc đều có bán, chỗ trữ tại nhà thuốc chánh của ông L. Solirène ở ngang nhà hát tây, Saigon.

Nếu rủi mà hết thì gởi ngay qua hãng cái Laboratoire de L. RICHELET de Sedan, 6, Rue de Belfort, BAYONNE (Basses-Pyrénées).

Agents d'Annonces en Europe
L. MAYENCE & Cⁱᵉ
DAVIGNON, BOURDET & Cⁱᵉ, Succʳˢ
9, Rue Tronchet, PARIS
19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

CHÈ 寧泰

Quý-khách muốn xơi thứ chè quanh năm thơm ngon, xin lưu-tâm chiêu-cố xơi chè chính-hiệu NINH-THAI thời quý-khách sẽ được mãn-ý.

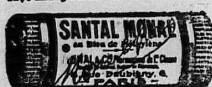
NINH-THAI
10, Rue des Cantonnais, Hanoi
113, Phố Khách, Haiphong
78, Phố hàng Trống, Nam-định

RƯỢU BẠT-HÀ GET.
PIPPERMINT GET
rượu này uống đã mát mẻ và mất khan tiếng.

THUỐC LẬU (SANTAL MONAL)

Tại làm sao người mắc bệnh khí hư, thường hay biếng chữa ?

Bệnh khí-hư sinh ra những nỗi khó khăn thế nào tưởng không ai nên không biết : sưng bàng-quang, sưng nhiếp-hộ-tuyết, sưng dịch-hoàn, sưng niệu-quản. Mà đàn bà thì bệnh khí-hư sinh ra các bệnh tại phúc-bộ cùng bệnh tuyệt sản. Nhưng người ta sở dĩ biếng chữa bệnh ấy là vì thuốc chữa không phải ai cũng có thể dùng được. Cách thụt nhiều khi cũng chẳng công-hiệu gì. Rửa ráy cũng khó làm cho được có ích. Tiêm thuốc thì nguy hiểm, nhiều khi thuốc dàng vào người đau lại không chịu được, thành ra nôn oẹ, đau thận, đi rửa. Vì vậy nhiều người có bệnh không muốn chữa nữa. Nhưng ai đã biết vị thuốc *Santal Monal* là vị thuốc quí-báu mà uống vào dễ chịu ấy, thì có bệnh tất chữa ngay. Thuốc ấy uống vào làm cho dễ tiêu hóa, mà không sinh ra những nỗi khó khăn cũng là không làm sưng niệu-thủy toàn bộ. Thuốc ấy rửa sạch niệu-quản, làm cho thêm số niệu-thủy. Vì vậy mới mắc phải bệnh khí-hư, chớ nên quên dùng thuốc *Santal Monal*, vì dùng thuốc ấy thì bệnh chóng khỏi mà tránh được những nỗi khó khăn.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.
3045

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kế-nghiệp

Lập tự năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giấy nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI :

ENO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và đàn bà ở cữ . . . . Một litre : 2$40*
Trước khi ăn cơm uống một cốc con.
ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai : 1$95*
GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai : 1$95*
Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghip và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.
SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗng. . . . . . Một chai : 1$50*
GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều. . . . . Một chai : 0$80*

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay. *Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu*

RƯỢU CỦA ÔNG CÓ DANH TIẾNG LAROCHE CHẾ RA HIỆU LÀ

QUINA-LAROCHE

THUỐC UỐNG BỔ TẠNG PHỦ VÀ TRỊ BỊNH RÉT CHẾ RA BỞI CÂY THUỐC QUINQUINA

Thuốc này hay lắm đã nổi tiếng thiên hạ đâu đâu cũng biết không có thuốc nào hay bằng. Thuốc QUINA LAROCHE là thuốc hay hơn hết cho bổ sức lại, bổ tạng phủ, trị bịnh rét làm cho ăn tiêu, thuốc đó lấy làm hay cả thế gian ai không đều quên đặng.

Ai ai dùng nó cũng đặng, nhưng là người bịnh ọẹn cũng đàn bà hay là con nít. Thuốc đó trị bịnh sau này : bịnh hư huyết yếu đuối, huyết suy, bổ sức lại các bịnh làm cho con người yếu đuối, bì trái ban, ho cảm mạo tức ngực, rét ban cua lưỡi trắng, trắc trở trong tì vị các bịnh đó đều dùng nhiều tay thuốc QUINA LAROCHE đặng.

Con nít huyết suy và con gái lúc đang lớn cũng đờn bà hồ khi lúc sanh sản, cũng như mấy bịnh kể trước đây đều nên uống thuốc QUINA LAROCHE.

Những người nào ở xứ hay có thấp rét cũng chẳng nên quên dùng thuốc đó.

Các bịnh kể trên đây thuốc đó trị lấy làm mau và chắc. Chẳng những sẽ trừ hết mà thôi còn lại ngày sau trong mình mạnh khỏe, lại thêm sức lực, ăn uống ngon có chứng và chúng ta giám kêu thuốc đó rằng : Nước ngọc thạch của thiên thần chế ra (Liquide de Jade) lời tục ngữ của người Tàu cho những thứ thuốc trị bịnh hay hơn hết thảy không thuốc nào bằng.

Từ khi chúng ta bán thuốc QUINA LAROCHE thì chúng ta có đặng cả vạn giấy chứng và thơ cám ơn của mấy người bịnh và cả vạn giấy của các quan lương y khác nâng lòng ta.

Rất tại thuốc nước QUINA LAROCHE là một thứ thuốc làm lợi cho người hơn hết thảy.

CÁCH DÙNG

Rượu QUINA LAROCHE phải uống từ một ly tới ba ly có bán theo chai rượu trọn một ngày trong hai bữa ăn. Còn muốn trị bịnh rét thì mỗi một khắc đồng hồ uống một ly, uống 3 ly trước cữ rét 2 giờ rưỡi, thế ấy ly chót uống trước cữ nửa giờ.

Thuốc QUINA LAROCHE thường thì uống không pha nước mà khi trời nóng nực thì pha nước và mà uống cho đã khát.

COMAR VÀ CÔNG-TY
ông thầy bán thuốc hạng nhứt tại Paris

BANQUE DE L'INDOCHINE

ĐÔNG-PHÁP HỐI LÝ NGÂN HÀNG
SÁNG LẬP RA TỪ NĂM 1875

TƯ BẢN DỰ ĐỊNH : Francs **72.000.000**
TỔNG CỘNG KHOẢN DỰ-BỊ NGÂN ĐẾN NGÀY 31 DÉCEMBRE 1927 : » **85.500.000**

HỘI-ĐỒNG TRỊ-SỰ :

Chánh trị-sự :	M. STANISLAS SIMON, Chánh-hội-đồng trị-sự công-ty hỏa-xa Vân-nam ;
Phó trị-sự :	M. PAUL BOYER, Chánh-hội Thương-cục Comptoir National d'Escompte de Paris ;
Tổng quản-lý chủ-nhiệm :	M. RENÉ THION DE LA CHAUME, Nguyên thanh-tra Tài-chính-bộ.

Công-việc bản ngân-hàng kể như sau này :

In các thứ giấy bạc.

Mua bán các trái-phiếu ngân-phiếu, các giấy nhận tiền đi đường, gởi tiền đi bằng điện-báo hay bằng thơ-từ cho các nơi có chi điếm hay là các viên quản-lý của ngân-hàng ở những thị trường to tại khắp thế giới.

Gởi tiền đi khắp các nơi ở Đông dương.

Mở các quĩ cho vay tiền và gởi tiền, bất cứ thứ nào, hoặc có hạn định, hoặc không hạn tùy theo ý muốn của quí khách. (Xin xem bản dòng kê về việc này).

Cho vay tiền trước về các trái-phiếu, mùa màng, hàng hóa, đồ vàng đồ bạc.

Nhận mua bán những trái-phiếu khắp các thị-trường, nhận hỏi tiền giúp những lợi tức, công nợ ở khắp các thị trường, và nhận giữ hộ những trái phiếu.

Nhận trả tiền trước những trái-phiếu khắp mọi nơi, và nhận đòi hộ các tiền lãi về việc buôn khắp Toàn-cầu.

Đổi chác các thứ tiền bạc hoặc trả ngay hay trả dần. Mua và bán các thứ tiền ngoại-quốc.

Giao-dịch các công việc thuộc về ngân-hàng ở Đại-pháp, Viễn-đông và các ngoại-quốc. Tại Hanoi và Haiphong có cho thuê tủ bạc.

Điện-Lưu-Tín-Diện : INDOCHINE

GIẤY NÓI :	*Hanoi*	58 et 561.
	Haiphong	26 et 219.
	Namdinh	90.
	Vinh	45.

Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Luan